

Mențiune: Traducerea prezentei reglementări, este asigurată de Comisa Electorală Republicană, cu scopul ca tuturor persoanelor interesate să faciliteze participarea la alegerile pentru consiliile naționale ale minorităților naționale. Prezenta traducere nu este considerată un act juridic oficial și în caz de orice neconformitate și divergență, va prevala textul reglementării în limba sârbă

LEGEA

PRIVIND CONSILIILE NAȚIONALE ALE MINORITĂȚILOR NAȚIONALE¹

I DISPOZIȚII FUNDAMENTALE

Articolul 1

Prin prezenta lege se reglementează poziția juridică și competențele consiliilor naționale ale minorităților naționale (în continuarea textului: consiliile naționale) în domeniul culturii, educației, informării și uzului oficial al limbilor și grafiilor, procedura de alegere a consiliilor naționale, finanțarea acestora și alte probleme de importanță pentru activitatea consiliilor naționale.

Toate noțiunile utilizate în prezenta lege la genul masculin au aceleași cuprins și pentru genul feminin, în conformitate cu legea.

Articolul 1a

Consiliul național este o organizație căruia prin lege i se acordă unele atribuții publice pentru a participa în adoptarea hotărârilor sau pentru a decide independent privind unele probleme în domeniul educației, culturii, informării și uzului oficial al limbii și grafiei, cu scopul de exercitarea drepturilor colective a minorităților naționale la autogovernare în domeniile menționate.

Apartenenții minorităților naționale pot alege doar un consiliul național.

Articolul 1b

Membrul consiliului național este obligat să participe în munca consiliului național.

Prin statutul consiliului național se reglementează mai apropiat drepturile și obligațiile membrului consiliului național, în conformitate cu legea.

Articolul 2

În vederea exercitării dreptului la autogovernare în cultură, educație, informare și uzul oficial al limbii și grafiei, persoanele aparținând minorităților naționale din Republica Serbia pot să-și aleagă consiliile naționale.

---

¹ ”Monitorul Oficial al Republicii Serbia” , numerele 72/09, 20/14 – Hotărârea Curții Constituționale, 55/14 și 47/18

Consiliul național reprezintă minoritatea națională în domeniul educației, culturii, informării în limba minorității naționale și uzului oficial al limbii și grafiei, participă în procesul de decizie sau decide referitor la problemele din domeniile respective .

Consiliul național poate să înființeze instituții, societăți comerciale și alte organizații din domeniile din alineatul 2 al prezentului articol, în conformitate cu legile speciale.

Articolul 2a

Denumirea consiliului național se înscrie în limba sârbă și grafia chirilică.

Denumirea consiliului național, dacă aceasta este prevăzută prin statut, poate fi și în limba și grafia minorității naționale.

Denumirea din alineatul 2, al prezentului articol se înscrie în registrul consiliilor naționale paralel cu denumirea în limba sârbă și grafia chirilică.

Articolul 3

Consiliile naționale se înscriu în registrul consiliilor naționale (în continuarea textului: registrul) care se poartă de către Ministerul competent pentru activitățile din domeniul drepturilor omului și minorităților naționale (în continuarea textului: Ministerul).

Consiliile naționale se înscrierea în registru se face în baza cererilor de înscriere, pe care o prezintă președintele consiliului național în termen de cinci zile de la data când prima ședință al consiliul național a ales președintele consiliul național.

Cu cererea de înscriere se remite procesul verbal de la ședința la care a fost ales la prima ședință al consiliului național, două exemplare al statutului consiliul național și hotărârea privind alegerea președintelui consiliului național.

Prin înscrierea în registru consiliul național obține calitatea de persoană juridică.

Datele care sunt înscrise în registru sunt publice.

Modalitatea de înscriere în registru, modalitatea de înscriere a modificărilor datelor care sunt înscrise în registru, modalitatea de ținere a registrului și conținutul cererii, respectiv anunțului pentru înscriere, este prescrisă de către ministrul competent pentru activitățile din domeniul drepturilor omului și minorităților naționale (în continuarea textului: ministrul).

Articolul 4

Decizia prin care se decide privind cererea de înscriere în registru se adoptă în termen de 30 de zile de la data primirii cererii complete.

Decizia prin care se hotărăște privind cererea de înscriere este finală și împotriva ei se poate demara litigiu de contencios administrativ.

Consiliul național se înscrie în registru în aceeași zi când a fost adoptată decizia de înscriere în registru.

În registru se înscrie: denumirea și sediul consiliului național, prenumele și numele, codul numeric personal și domiciliul președintelui consiliului național, data adoptării statutului, respectiv a modificărilor și completărilor statutului, numărul și data deciziei privind înscrierea în registru.

Cu decizia de înscriere a consiliului național se remite și un exemplar al statutului care este legalizat de către Minister prin sigiliul și semnătura funcționarului de stat autorizat,

și prin aceasta se confirmă autenticitatea lui cu exemplarul statutului care se păstrează la Minister.

Articolul 4a

Consiliul național este obligat să remită cererea pentru înscrierea modificărilor datelor care au fost înscrise în registru în termen de zece zile de la data modificării.

Cu cererea de înscriere a modificării datelor se remite și dovada privind modificarea, iar împreună cu cererea de înscriere a modificărilor și completărilor statutului se remite procesul verbal de la ședința la care au fost adoptate completările și modificările statutului și două exemplare ale hotărârii privind modificarea și completarea statutului.

Decizia prin care se hotărăște privind cererea de înscriere a modificărilor datelor este finală și împotriva ei se poate demara litigiu de contencios administrativ.

Articolul 4b

Consiliul național se radiază din registru:

1) dacă a fost dizolvat din cauza întreruperii procedurii de alegere a consiliului național;

2) dacă a fost dizolvat din cauză că numărul membrilor lui a fost micșorat sub jumătate, fiindcă pe listele electorale nu există candidați pentru care cei care au prezentat listele electorale nu au primit mandatul.

Prin radierea din registru consiliul național își pierde calitatea de persoană juridică.

Consiliul național se radiază din registrul în aceeași zi când Ministerul decizia de radiere din registru.

Decizia privind radierea din registru este finală și împotriva ei se poate demara litigiu de contencios administrativ.

Minoritatea națională al cărei consiliu național a fost radiat din registru dispune de dreptul să aleagă un nou consiliu național, la data când se organizează alegerile pentru membri tuturor consiliilor naționale.

Articolul 4v

Ministerul remite organului provincial administrativ competent pentru activitățile din domeniul drepturilor minorităților naționale decizia privind înscrierea în registru, decizia prin care se hotărăște privind înscrierea modificărilor în registru și decizia privind radierea din registru, pentru consiliile naționale care au sediul înregistrat pe teritoriul Provinciei Autonome Voivodina.

Articolul 5

Consiliul național poate dobândi sau înstrăina bunurile mobile și imobile, iar în baza hotărârii organului competent poate fi și beneficiarul mijloacelor în proprietate publică, în conformitate cu legea.

Proprietatea consiliului național se poate utiliza pentru exercitarea competențelor prevăzute de lege.

Proprietatea consiliului național nu se poate cesiona membrilor lui, membrilor organelor consiliilor naționale sau la persoanele afiliate cu ei.

Sub persoanele afiliate, în sensul alineatului 3 din prezentul articol se subînțeleg persoanele care sunt în acest sens determinate prin legea care reglementează societățile comerciale.

În caz de radiere a consiliului național din registru, proprietatea consiliului național care a fost dobândită prin mijloacele financiare publice, devine proprietatea Republicii Serbia, iar proprietatea dobândită în baza donațiilor, se repartizează în conformitate cu actele consiliului național.

Articolul 6

Consiliul național are statut.

Alte acte generale ale consiliului național trebuie să fie în concordanță cu statutul.

Dispozițiile altor acte generale ale consiliului național care sunt contrare statutului, sunt nule de drept.

Procedura în fața Tribunalului Administrativ pentru stabilirea nulității actului general al consiliului național, care nu este în conformitate cu statutul poate fi demarată de către minister, organul provincial administrativ competent pentru activitățile din domeniul drepturilor minorităților naționale, instituții, societăți comerciale și alte organizații al cărui fondator este consiliul național și cel puțin o treime din membrii consiliului național.

Prin statut se stipulează:

- 1) activitatea consiliului național;
- 2) numărul membrilor consiliului național, în conformitate cu legea;
- 3) sediul consiliului național;
- 4) denumirea, simbolul și sigiliul consiliului național, care nu poate fi identic denumirii, sigiliului și simbolului altui consiliu național care a fost înregistrat, sau anunțat pentru înscriere în mod legal în registru, și nici nu este permis să provoace o confuzie privind consiliul național, obiectivele și competențele lui, sau raportat la minoritățile naționale pe care consiliul național le reprezintă;
- 5) competențele și modul de alegere și destituire și mandatul președintelui consiliului național
- 5a) competențele și modul de alegere și destituire, numărul membrilor și mandatul consiliului executiv
- 6) competențele și modul de alegere și destituire, numărul de membri și mandatul comitetelor și a altor organisme de lucru ale consiliului național;
- 7) recunoștințele și modul de decernare a acestora și
- 8) alte probleme de importanță pentru activitatea consiliului național.

În prima ședință, consiliului național este dator să adopte statutul consiliului național în termen de zece zile de la data constituirii.

II PROBLEMELE STATUTARE ALE CONSILIULUI NAȚIONAL

1. Organizarea internă a consiliului național

Articolul 7

Consiliul național are președinte, organ executiv, comitete pentru educație, cultură, informare și uzul oficial al limbii și grafiei.

Anterior radiat alineatul 2 (articolul 5 din lege – 55/14)

Președintele consiliului național:

- 1) prezintă și reprezintă consiliul național și este responsabil pentru activitatea lui;
- 2) este responsabil pentru utilizarea legală și administrarea mijloacelor financiare și proprietatea consiliului;
- 3) adoptă actele individuale pentru care este abilitat în baza legii, statutului sau actelor generale a consiliului;
- 4) efectuează și alte activități stabilite prin statut și alte acte generale a consiliului.

Președintele consiliului național se alege din rândul membrilor consiliului național.

Anterior radiat alineatul 5 (articolul 5 din lege – 55/14)

Consiliul național alege președintele și membrii consiliului executiv din membrii consiliului național, la propunerea președintelui consiliului național.

Consiliul executiv:

- 1) execută și asigură executarea deciziilor și a altor acte ale consiliului național;
- 2) are grijă de exercitarea autorității publice încredințate consiliului național;
- 3) îndeplinește alte sarcini stabilite prin lege, statut și actele generale ale consiliului național.

Consiliul național poate încredința consiliului executiv adoptarea deciziilor privind anumite aspecte legate de exercitarea atribuțiilor consiliului național prevăzute de prezenta lege.

Deciziile luate de comitetul executiv sunt supuse aprobării la prima sesiune viitoare a consiliului național și sunt aprobate dacă mai mult de jumătate dintre membrii consiliului național votează pentru acestea. În cazul în care consiliul național nu aprobă decizia consiliului executiv, consiliul executiv își încheie mandatul, pe când decizia rămâne în vigoare.

Consiliile naționale pot, de asemenea, să aleagă în comitetele pentru educație, cultură, informare și utilizarea oficială a limbilor și grafiei, experți care posedă cunoștințe și experiență corespunzătoare în domeniul pentru care se formează comitetele și care nu sunt obligați să fie membrii consiliului național. Comitetele acordă opinii, sugestii și analize de specialitate pentru necesitățile consiliului național.

Articolul 7a

Președintele consiliului național și membrul consiliului executiv nu poate fi membru al organelor de conducere ale partidelor politice, cum ar fi președintele, prezidiul, consiliile executiv al partidului și altele.

Președintele consiliului național și membrul consiliului executiv nu poate fi persoană aleasă sau numită într-o autoritate de stat, organ provincială sau într-un organism al unității de autoguvernare locală, care în cadrul competențelor lor decid privind aspecte și problemele referitoare la activitatea consiliilor naționale.

Prin alegerea sau numirea din alineatele (1) și (2) din prezentul articol, mandatul președintelui consiliului național, respectiv mandatul membrului în consiliul executiv încetează.

Încetarea mandatului președintelui consiliului național, respectiv mandatul membrului în consiliul executiv se constată de către consiliul național la prima viitoare ședință a consiliului național, după ce a primit notificarea privind apariția motivelor din alineatul 3 din prezentul articol.

Articolul 7b

Membrul consiliului național poate încheia raportul de muncă în consiliul național, pe timpul duratei mandatului lui.

Privind rapoartele de muncă în consiliul național se aplică dispozițiile legii care reglementează domeniul muncii.

Articolul 8

Anterior radiat alineatul 1 (articolul 12 din lege – 47/18)

Consiliul național decide valid dacă la ședință sunt prezenți mai mult de jumătate din membrii consiliului național.

Statutul consiliului național, planul financiar și bilanța este adoptat dacă pentru acesta votează mai mult de jumătate din numărul total al membrilor consiliului național.

Președintele consiliului național și președintele și membrii consiliului executiv al consiliului național sunt aleși dacă pentru aceștia au votat mai mult de jumătate din numărul total al membrilor consiliului național.

Președintele consiliului național și președintele și membrii consiliului executiv al consiliului național sunt destituiți dacă pentru această destituire au votat mai mult de jumătate din numărul total al membrilor consiliului național.

Restul hotărârilor consiliul național le adoptă prin majoritatea de voturi a membrilor prezenți.

Articolul 8a

Activitatea consiliului național este publică.

Toate deciziile și actele consiliului național vor fi publicate în cel mult zece zile de la intrarea lor în vigoare, respectiv de la adoptarea lor pe pagina de Internet a consiliului național, care este bilingvă, în limba sârbă și în limba minorității naționale sau în alt mod determinat de statut (panoul de afiș, cotidian sau într-un alt mod corespunzător).

La publicarea deciziilor și a actelor menționate în alineatul 2 al prezentului articol, se va ține cont de faptul că dreptul la viață privată și dreptul la protecția datelor cu caracter personal să nu sunt încălcate, în conformitate cu legea.

2. Numărul de membri ai consiliului național

Articolul 9

Consiliul național are cel puțin 15 și cel mult 35 de membri.

În cazul minorității naționale al cărei număr, conform rezultatelor ultimului recensământ, este mai mic de 10.000 de persoane sau nu este menționat special, consiliul național numără 15 membri.

În cazul minorității naționale al cărei număr, conform rezultatelor ultimului recensământ este mai mare de 10.000 dar mai mic de 20.000 de persoane, consiliul național numără 19 membri.

În cazul minorității naționale al cărei număr, conform rezultatelor ultimului recensământ este între 20.000 și 50.000 de persoane, consiliul național numără 23 de membri.

În cazul minorității naționale al cărei număr, conform rezultatelor ultimului recensământ este între 50.000 și 100.000 de persoane, consiliul național numără 29 de membri.

În cazul minorității naționale al cărei număr, conform rezultatelor ultimului recensământ este mai mare de 100.000 de persoane, consiliul național numără 35 de membri.

Anterior radiat alineatul 7 și 8 (articolul 7 din lege – 55/14)

Articolul 9a

Mandatul consiliului național durează de la data constituirii consiliului național și până la expirarea a patru ani de la constituire.

Înainte de expirarea timpului pentru care a fost constituit, mandatul consiliului național încetează prin dizolvare.

Mandatul consiliului național care a fost constituit după dizolvarea consiliului național durează până la expirarea mandatului consiliului național care a fost dizolvat.

Consiliul național căruia a expirat mandatul îndeplinește activitățile curente și treburile care nu pot fi amânate privind exercitarea abilităților consiliului național prevăzut de prezenta lege până la înființarea unui nou consiliu național.

III. COMPETENȚELE CONSILIULUI NAȚIONAL

1. Competențele generale

Articolul 10

Consiliul național, în conformitate cu legea și statutul propriu, prin intermediul organelor proprii, independent:

- 1) adoptă și modifică statutul consiliului național;
- 2) adoptă planul financiar, raportul financiar și bilanțul;
- 3) dispune de bunurile proprii;
- 4) decide cu privire la denumirea, simbolurile și sigiliul consiliului național;
- 5) stabilește proiectele simbolurilor naționale, însemnelor și sărbătorilor minorităților naționale;
- 6) înființează instituții, asociații, fundații, societăți economice, în domeniul culturii, educației, informării și uzului oficial al limbii și grafiei;
- 7) propune reprezentantul minorității naționale în consiliul pentru relațiile interetnice în unitatea autogovernării locale;
  - 7a) propune republicii, provinciei autonome sau unității de autogovernare locală ca fondator al instituției, stabilirea instituțiilor de însemnătate specială conform articolului 11a și 17 din prezenta lege;
  - 7b) inițiază sau propune republicii, provinciei autonome sau unității de autogovernare locală ca fondatorul instituției, care, în conformitate cu această lege, este stabilită ca o

instituție de importanță deosebită pentru minoritatea națională, transferul drepturilor de fondator;

8) instituie și decernează recunoștințe;

9) inițiază adoptarea și urmărește aplicarea legii și a altor reglementări din domeniul culturii, educației, informării și uzului oficial al limbii și grafiei;

10) participă la pregătirea reglementărilor și propune modificarea și completarea reglementărilor prin care se stipulează drepturile minorităților naționale în domeniul culturii, educației, informării și uzului oficial al limbii și grafiei, garantate prin Constituție.

11) inițiază adoptarea, respectiv modificarea și completarea reglementărilor speciale și măsurilor provizorii în domeniile în care se exercitează dreptul la autoguvernare, în vederea realizării unei depline egalități între persoanele aparținând minorității naționale și cetățenii care aparțin majorității;

12) demarează procedura la Avocatul Poporului, ombudsmanul provincial și local și alte organe competente, atunci când apreciază că s-a ajuns la lezarea drepturilor și libertăților persoanelor aparținând minorităților naționale garantate prin Constituție și lege;

13) demarează procedura prevăzută la punctul 12) al prezentului articol în numele persoanelor aparținând minorităților naționale;

14) ia atitudini, demarează inițiative și preia măsuri cu privire la toate problemele care sunt legate direct de poziția, identitatea și drepturile minorității naționale;

15) decide referitor la alte probleme care îi sunt încredințate prin lege.

2. Competențele în domeniul educației

Drepturile de fondator

Articolul 11

Consiliul național poate să înființeze, în conformitate cu legea, instituții de educație, instrucții pentru nivelul de trai al elevilor și studenților și să exercite drepturile și obligațiile de fondator.

Instituțiile prevăzute la alineatul 1 din prezentul articol, consiliul național le înființează independent sau împreună cu Republica, provincia autonomă, unitatea autoguvernării locale sau altă persoană juridică, în conformitate cu legea.

Republica, provincia autonomă și unitatea autoguvernării locale drept fondatori ai instituțiilor prevăzute la alineatul 1 din prezentul articol pot în întregime sau parțial să transfere drepturile de fondator asupra consiliului național.

Instituții de importanță deosebită pentru educația minorității naționale

Articolul 11a

O instituție de importanță deosebită pentru educația unei minorități naționale este o instituție de învățământ înființată de republică, provincia autonomă, o unitate de autoguvernare locală sau un consiliu național în care, în mod tradițional sau în mod considerabil, se realizează dreptul persoanelor aparținând minorităților naționale garantat prin Constituție de a se educa și școlariza în limba lor.

În instituția menționată la alineatul (1) al prezentului articol, consiliul național participă la conducere în conformitate cu legea.

Ca instituție de o importanță deosebită pentru educația minorităților naționale pot fi declarate instituțiile de învățământ în cazul în care prelegerile sunt organizate în limba minorităților naționale.

Ca instituția menționată la alineatul (1) din prezentul articol poate fi declarată:

1) câte o instituție din cadrul învățământului primar și mediu, în care prelegerile se desfășoară într-o limbă minoritară, respectiv, și într-o limbă minoritară, în cazul în care numărul instituțiilor în cadrul autogovernării locale, în care instruirea se realizează și în limba minorităților, este mai puțin de patru;

2) până la 1/4 din numărul total de instituții de învățământ primar și secundar în care instruirea se desfășoară în limba minorității naționale sau și în limba minorității naționale, în cazul în care în autogovernarea locală numărul instituțiilor în care se desfășoară învățământul și în limba minorității naționale este mai mult de patru;

3) școala generală în care instruirea în limba unei minorități naționale este frecventată de cel puțin 1/3 din elevi și o școală medie în care cel puțin 90 de elevi frecventează instruirea în limba minorității naționale, dacă există o instituție cu un anumit nivel de educație într-o unitate de autogovernare locală proclamată ca instituție de importanță deosebită pentru educația unei minorități naționale;

4) școala generală într-o unitate de autogovernare locală în care, datorită scăderii numărului de locuitori din cauza sporului natural negativ și emigrării, membrii minorităților naționale trebuie să se protejeze în special prin garantarea unor drepturi suplimentare.

Prevederile prezentului articol se vor aplica și în instituțiile în care se învață limba sau discursul cu elementele culturii naționale, în cazul unei minorități naționale în al cărui limbă nu se organizează prelegerile.

Participarea la gestionarea instituțiilor

Articolul 12

În instituțiile de educației și instrucție preșcolară și de instrucție și educație elementară și medie a căror fondator este Republica, provincia autonomă sau unitatea autogovernării locale, în care activitatea instructiv-educativă se desfășoară și în limba minorității naționale, sau în care se învață graiul, limba sau cultura minorității naționale ca obiect de învățământ special, consiliul național:

1) își dă părerea cu privire la candidații propuși pentru membri în consiliul de administrație, respectiv comitetul școlar – reprezentanților unității autogovernării locale;

2) propune membrii în consiliul de administrație, respectiv comitetul școlar – reprezentanți unității autogovernării locale în instituția în care majoritatea despărțămintelor realizează activitatea educativ-instructivă în limba minorității naționale sau care a fost stabilită, în conformitate cu articolul 10. punctul 7a) și articolul 11a din prezenta lege, ca o instituție de importanță deosebită pentru educația minorității naționale;

3) își dă părerea cu privire la candidatul de director al instituției prevăzute la alineatul 1 din prezentul articol;

4) *radiat (articolul 18 din lege – 47/18)*

5) *a ieșit din vigoare (Hotărârea Curții Constituționale – 20/14)*

În instituțiile pentru nivelul de trai al elevilor și studenților al căror fondator este Republica, provincia autonomă sau unitatea autogovernării locale, consiliul național:

1) propune un membru – reprezentantul fondatorului și își dă părerea cu privire la ceilalți candidați de membri în consiliul de administrație al instituțiilor pentru nivelul de trai al elevilor al cărui sediu este în teritoriul unității autoguvernării locale în care limba minorității naționale este în uz oficial. Dacă în unitatea autoguvernării locale sunt mai multe limbi ale minorităților naționale în uz oficial, consiliile naționale interesate propun un candidat comun membru în consiliul de administrație;

2) își dă părerea cu privire la candidații de membri în consiliile de administrație ale instituțiilor pentru nivelul de trai al studenților a căror sediu este în teritoriul unității autoguvernării locale în care limba minorității naționale este în uz oficial;

3) își dă părerea în procedura de alegere a directorului instituției pentru nivelul de trai al elevilor și studenților al căror sediu este în teritoriul unității autoguvernării locale în care limba minorității naționale este în uz oficial;

4) își dă părerea în procedura de destituire a directorului și membrilor organului de administrație prevăzut la alineatul 2 punctele 1) până la 3) din prezentul articol.

Leșit din vigoare alineatul anterior 3 (Hotărârea Curții Constituționale –20/14)

În domeniul învățământului universitar în instituțiile al căror fondator este Republica, consiliul național:

1) desemnează reprezentantul cu dreptul de hotărâre care participă în activitatea Consiliului Național pentru Învățământul Superior, privind problemele care se referă la realizarea preșegerilor în limba minorității naționale când în cadrul învățământului universitar, în întregime sau parțial se execută prelegerile în limba minorității naționale.

2) își dă părerea cu privire la candidații propuși pentru organele de conducere și administrare a instituției universitare în care cursurile se desfășoară în întregime sau parțial în limba minorității naționale.

Planurile didactice și programele analitice de învățământ

Articolul 13

Consiliul național:

1) propune ministrului competent pentru treburile educației și instruirii, bazele generale ale programului preșcolar, planurile și programele analitice ale instrucției și educației elementare și medii și bazele programului educativ pentru conținuturile care exprimă specificul minorității naționale, dar mai ales din domeniul istoriei, educației muzicale și artei plastice;

2) propune ministrului competent pentru treburile educației și instruirii, programul instrucției și educației elementare și medii pentru limba minorității naționale și limba, respectiv graiul, minorității naționale cu elementele culturii naționale;

3) își dă părerea ministrului competent pentru treburile educației și instruirii, privind programele analitice la limba sârbă ca limbă nematernă;

4) propune ministrului competent pentru activitatea instructivă și educațională măsurile și programul activității educative cu elevii în instituțiile pentru nivelul de trai al elevilor, care se referă la afirmarea toleranței interetnice și multiculturalismului;

5) își dă părerea asupra programului școlar și educativ al instituțiilor pentru care s-a stabilit că sunt de importanță deosebită pentru minoritatea națională.

Manualele și mijloacele de învățământ

Articolul 14

Planul de manuale în limba și grafia minorităților naționale și manuale pentru obiectele de interes pentru minoritățile naționale, la propunerea Institutului pentru Îmbunătățirea Educației și Instruirii și consiliul național, după obținerea avizului Consiliului Național de Educație, este emis de către ministrului competent pentru treburile educației și instruirii.

Consiliul Național dă aprobarea prealabilă în cadrul procedurii de aprobare a manuscriselor de manuale, fișelor și materialelor didactice suplimentare, echipamentelor didactice, materialelor didactice și mijloacelor didactice de joc în limba minorităților naționale, în conformitate cu legea. În cazul în care consiliul național nu prezintă un răspuns editorului în termen de 30 de zile de la data solicitării editorilor, aprobare prealabilă se consideră că a fost acordată.

Alte competențe în domeniul educației

Articolul 15

Consiliul național în conformitate cu legea:

1) Numește instituția de învățământ și educație de interes special pentru educația minorității naționale, în conformitate cu articolul 11a din prezenta lege, și propune fondatorului determinarea statusului respectiv, în conformitate cu articolul 10, punctul 7a) din prezenta lege;

2) propune:

1) un candidat pentru lista comună a candidaților pentru alegerea membrilor în Consiliul Național de Învățământ;

- Ministerului competent pentru treburile educației și instruirii, aprobarea în afara concursurilor, programului de perfecționare de specialitate permanentă a învățătorilor, educatorilor și colaboratorilor de specialitate în limba unei minorități naționale, în străinătate, pentru recunoaștere în cadrul procesului de valorificare a muncii învățătorilor;

- Ministerului competent pentru treburile educației și instruirii, întrecerile elevilor din școlile generale și școlile medii în străinătate care vor fi punctate în conformitate cu reglementările;

3) își dă părerea

- în procedura de adoptare a actelor privind rețeaua instituțiilor preșcolare și a școlilor elementare în unitatea autoguvernării locale în care este în uz oficial limba minorității naționale, sau în care activitatea instructiv-educativă se desfășoară în limba minorității naționale;

- Ministerului competent pentru treburile educației și instruirii, respectiv organului provincial competent pentru treburile educației în procedura de stabilire a rețelei școlilor medii și instituțiilor de trai și standard al elevilor și studenților;

- Ministerului competent pentru treburile educației și instruirii, respectiv organului provincial competent pentru treburile educației în procedura de acordarea avizului pentru înființarea despărțămintelor în limba minorităților naționale pentru mai puțin de 15 elevi;

- își dă părerea în procedura de stabilire a numărului de elevi pentru înscrierea la școala medie, precum și în procedura de avizare a numărului de elevi pentru dobândirea

calificării de specialitate, precalificării, calificării ulterioare și specializării în limba minorității naționale;

- instituțiilor pentru nivelul de trai al elevilor și studenților își dă părerea în procedura de repartizare a locurilor în instituțiile respective;

- în procedura de adoptare a actului privind rețeaua instituțiilor de trai și standard al elevilor și studenților al cărui fondator este Republica, provincia autonomă sau unitățile autoguvernării locale;

- își dă părerea în procedura de repartizare a mijloacelor din bugetul republicii, provinciei autonome și unității autoguvernării locale care se acordă instituțiilor și asociațiilor din domeniul instrucției prin concurs public;

4) își desemnează reprezentantul în Consiliul Național de Învățământ care participă în activitatea acestuia fără drept de decizie, atunci când Consiliul Național de Învățământ dezbate probleme de importanță pentru învățământul minorității naționale;

5) instaurează burse din mijloacele proprii și prin actele sale reglementează criteriile și procedura de decizie privind acordarea bursei și aplică procedura de acordare;

6) participă în urmărirea și avansarea calității instruirii adulților care se realizează în limba minorităților naționale;

7) efectuează și alte activități din acest domeniu, stipulate prin lege sau alte reglementări.

3. Competențele în domeniul culturii

Drepturile de fondator

Articolul 16

Consiliul național poate să înființeze, în conformitate cu legea, instituții de cultură în vederea păstrării, avansării și dezvoltării specificurilor culturale și păstrării identității naționale a minorității naționale și să exercite drepturile și obligațiile de fondator.

Instituțiile prevăzute la alineatul 1 din prezentul articol, consiliul național le înființează independent sau împreună cu Republica, provincia autonomă, unitatea autoguvernării locale sau altă persoană juridică, în conformitate cu legea.

Republica, provincia autonomă și unitatea autoguvernării locale drept fondatori ai instituțiilor prevăzute la alineatul 1 din prezentul articol pot transfera în întregime sau parțial drepturile de fondator asupra consiliului național.

Participarea în gestionarea instituțiilor

Articolul 17

Instituțiile culturale ale căror activități de program, în principal se referă la studierea, conservarea și prezentarea culturii minorităților naționale în Serbia, în conformitate cu numărul apartenențelor minorităților naționale de pe teritoriul în care își desfășoară activitatea, precum și în cazul în care aceste activități de program sunt de o importanță deosebită pentru a satisface nevoile specifice de cultură pentru minoritate națională, sunt instituțiile de o importanță deosebită pentru minoritatea națională.

La propunerea consiliului național, fondatorul, prin modificarea actului de înființare, poate stabili că o instituție este de o importanță deosebită pentru minoritatea națională.

În instituțiile culturale, care prin modificarea actului de înființare au fost stabilite ca instituții de o importanță deosebită pentru o minoritate națională, consiliul național:

- 1) numește cel puțin un membru în consiliul de administrație al instituției, în conformitate cu legea care reglementează domeniul culturii;
- 2) își dă părerea cu privire la membrii propuși în consiliul de administrație al instituției;
- 3) își dă părerea în procedura de alegere a directorului instituției.

Dacă mai multe consilii naționale stabilesc că o instituție din domeniul culturii este de importanță deosebită pentru păstrarea, avansarea și dezvoltarea specificurilor și identității naționale a minorității naționale, consiliile naționale numesc câte un membru în consiliul de administrație prevăzut la alineatul 3 punctul 1) din prezentul articol.

Alte competențe în domeniul culturii

Articolul 18

Consiliul național:

- 1) stabilește care sunt instituțiile și manifestările din domeniul culturii de importanță deosebită pentru păstrarea, avansarea și dezvoltarea specificurilor și identității naționale ale unei anumite minorități naționale;
- 2) stabilește strategia de dezvoltare a culturii minorității naționale;
- 3) stabilește care sunt bunurile culturale mobile și imobile de importanță deosebită pentru minoritatea națională;
- 4) demarează procedura în fața organului sau instituției competente pentru stabilirea statutului bunurilor culturale mobile și imobile protejate prin lege, de importanță pentru minoritatea națională;
- 5) propune preluarea de măsuri de protecție, asanare și reconstrucție a bunurilor culturale prevăzute la alineatul 1 punctul 4) din prezentul articol;
- 6) își dă părerea și propunerile în procedura de elaborare a planurilor teritoriale și urbanistice în unitatea autogovernării locale în care se află bunurile culturale prevăzute la alineatul 1 punctul 3) din prezentul articol;
- 7) propune întreruperea executării planurilor teritoriale și urbanistice în cazul în care consideră că prin aceasta se periclitează bunurile culturale prevăzute la alineatul 1 punctul 3) din prezentul articol;
- 8) își dă părerea prealabilă organului competent în procedura de eliberare a autorizațiilor pentru transferarea bunurilor culturale imobile prevăzute la alineatul 1 punctul 3) din prezentul articol, într-un amplasament nou;
- 9) își dă părerea în procedura de înființare sau desființare a bibliotecilor sau unităților organizaționale ale bibliotecilor care au un fond de cărți în limba minorităților naționale;
- 10) își dă propunerea de repartizare a mijloacelor care se acordă prin concurs public din bugetul Republicii, provinciei autonome sau unității autogovernării locale, instituțiilor, manifestărilor și asociațiilor minorității naționale din domeniul culturii;
- 11) în coordonare cu alte consilii naționale, propune doi, sau cel mult un număr dublu mai mare de candidați pentru alegerea a doi membri în Consiliul Național de Cultură;

12) în coordonare cu alte consilii naționale, organizează procedura de propunere a candidaților pentru membrii Consiliului Național de Cultură;

13) decide cu privire la alte probleme care îi sunt încredințate prin lege.

4. Competențele în domeniul informării

Drepturile de fondator

Articolul 19

Consiliul Național poate înființa instituții și societăți comerciale pentru a-și exercita dreptul la informare publică în limba unei minorități naționale, respectiv fundații pentru a atinge obiectivul general de promovare a informării publice în limba minorității naționale în conformitate cu legea.

Actele privind înființarea unei instituții, a unei societăți sau a unei fundații, care este un editor media, trebuie să fie armonizate cu legile care reglementează domeniul informării publice și mass-media.

Dreptul de propunere a membrului Consiliul Organismul regulator pentru mediile electronice – REM

Articolul 20

Consiliile naționale sunt obligate ca serviciului competent al Adunării Populare, să remită o propunere motivată pentru doi candidați pentru membrii în Consiliul Organismul regulator pentru mediile electronice – REM, în conformitate cu procedura stabilită prin lege care reglementează alegerile membrilor Consiliul Organismul regulator.

Propunerea pentru doi candidați ai consiliilor naționale vine cu un acord comun al consiliilor naționale.

Adunarea Națională, în sesiune plenară, prin votare alege un singur candidat pentru membru al Consiliul Organismul regulator pentru mediile electronice .

Alte competențe în domeniul informării

Articolul 21

Consiliul național:

1) adoptă strategia de dezvoltare a informării în limba minorității naționale, în conformitate cu strategia informării publice a Republicii Serbia;

2) dă propunerea de repartizare a mijloacelor care se acordă prin concurs public de către organele de stat, pentru îmbunătățirea calității informării în limba minorității naționale;

3) oferă propuneri și recomandări consiliilor de administrație și consiliilor de program al serviciilor de informare publică raportat la programele în limbile minorităților naționale;

4) dă opinii cu privire la candidații pentru redactori-șef de programe în limbile minorităților naționale în serviciile publice de presă, în cazul în care serviciile mass-media publice au redacții de programe în limbile minorităților naționale;

5) dă opinii cu privire la raportul consiliului de program al serviciilor publice privind conținutul programului în limbile minorităților naționale.

5. Competențele în domeniul uzului oficial al limbii și grafiei

Articolul 22

Consiliul național:

1) stabilește denumirile tradiționale ale unităților autoguvernării locale, localităților și ale altor denumiri geografice în limba minorității naționale, dacă în teritoriul unității autoguvernării locale sau al localității limba minorității naționale este în uz; denumirile pe care le-a stabilit consiliul național devin denumiri în uz oficial pe lângă denumirea în limba sârbă și se publică în "Monitorul oficial al Republicii Serbia", iar în cazul consiliilor naționale al căror sediu este în teritoriul Provinciei Autonome Voivodina în "Buletinul oficial al Provinciei Autonome Voivodina". Aceste denumiri se publică și în monitorul oficial local.

2) propune organului competent afișarea denumirilor unităților autoguvernărilor locale, localităților și altor denumiri geografice în limba minorității naționale;

3) propune stabilirea limbii și grafiei minorității naționale ca limbă și grafie în unitatea autoguvernării locale;

4) propune schimbarea denumirii străzilor, piețelor, cartierelor orășenești, cătunelor, altor părți ale localităților și instituțiilor pentru care s-a stabilit că sunt de importanță deosebită pentru minoritatea națională;

5) își dă părerea în procedura de stabilire a denumirilor străzilor, piețelor, cartierelor orășenești, cătunelor și altor părți ale localităților, dacă în teritoriul unității autoguvernării locale sau localității limba minorității naționale este în uz oficial;

6) propune organului competent efectuarea controlului asupra uzului oficial al limbii și grafiei minorității naționale;

7) inițiază publicarea celor mai importante legii ale Republicii Serbia în limbile minorităților naționale care sunt în uz oficial și acordă ajutor de specialitate și alt fel de asistență, în conformitate cu posibilitățile proprii, în cadrul procesului de traducere.

8) preia măsuri și activități pentru avansarea uzului oficial al limbii și grafiei minorității naționale;

9) decide privind alte probleme din acest domeniu care îi sunt încredințate în baza legii.

6. Nulitatea actelor juridice

Articolul 23

A încetat să mai fie valabil (Hotărârea Curții Constituționale – 20/14)

7. Transferul drepturilor de fondator

Articolul 24

A încetat să mai fie valabil (Hotărârea Curții Constituționale – 20/14)

IV RAPORTUL CU ORGANELE REPUBLICANE, ORGANELE PROVINCIEI AUTONOME ȘI ORGANELE UNITĂȚII AUTOGUVERNĂRII LOCALE

Raportul cu Guvernul și organele administrației de stat

Articolul 25

Consiliul național poate prezenta ministerului și organizațiilor speciale proiecte, inițiative și păreri referitor la problemele care se referă la competențele prevăzute prin prezenta lege.

Înainte de dezbateră și decideră privind problemele din domeniul prevăzut la articolul 2 din prezenta lege, organele prevăzute la alineatul 1 din prezentul articol vor cere părerea consiliilor naționale.

A încetat să mai fie valabil (Hotărârea Curții Constituționale – 20/14)

Consiliul național poate demara inițiativă Guvernului pentru desființarea, respectiv anularea reglementărilor ministerelor și organizațiilor speciale, care nu sunt în conformitate cu dispozițiile prezentei legi și a altor legi și reglementări care se referă la minoritățile naționale.

Raportul cu organele provinciei autonome și organele unității autoguvernării locale

Articolul 26

Consiliile naționale dau propuneri, inițiative și păreri cu privire la problemele care se referă la poziția minorităților naționale și la păstrarea specificurilor minorităților naționale, organelor provinciei autonome și organelor unității autoguvernării locale.

Consiliul Național este obligat să transmită datele, dosarele și documentele solicitate, în termen de cel mult zece zile, organelor provinciei autonome în a cărei domeniu de activitate sunt incluse domeniile în care se exercită competențele consiliilor naționale, prevăzute de prezenta lege.

A încetat să mai fie valabil (Hotărârea Curții Constituționale – 20/14)

V COOPERAREA INTERNAȚIONALĂ ȘI REGIONALĂ

Articolul 27

Consiliul național, în conformitate cu legea, cooperează cu organizațiile internaționale și regionale, cu organele de stat, organizațiile și instituțiile din țările de origine, precum și cu consiliile naționale sau organismele similare ale minorităților naționale din alte țări.

Cooperarea menționată la alineatul (1) din prezentul articol se desfășoară în conformitate cu Constituția și cu legislația Republicii Serbia și cu respectarea integrității teritorială și ordinii juridice a Republicii Serbia.

Reprezentanții consiliului național participă la tratative sau sunt consultați cu prilejul tratativelor privind încheierea acordurilor bilaterale cu țările de origine, în partea care se referă direct la drepturile minorităților naționale.

Reprezentanții consiliilor naționale participă în activitatea organismelor interstatale mixte a căror sarcină este supravegherea aplicării acordurilor interstatale bilaterale privind protecția drepturilor unei anumite minorități naționale.

Articolul 28

Reprezentanții minorităților naționale, prin intermediul Consiliului Republicii Serbia pentru Minoritățile Naționale, participă în procedura de încheiere, respectiv aderare la acordurile internaționale sau regionale care se referă la poziția și protecția drepturilor minorităților naționale.

VI ALEGEREA CONSILIILOR NAȚIONALE

1. Dispoziții comune

Articolul 29

Membrii consiliului național sunt aleși prin vot direct sau prin intermediul adunării electorale.

Alegerile directe pentru membrii consiliilor naționale sunt organizate în cazul în care cu 24 de ore înainte de decretarea alegerilor, pe Lista alegătorilor specială a minorității naționale s-au înscris peste 40% din persoanele aparținând minorității naționale, conform datelor de la ultimul recensământ al populației.

Pentru a se stabili dacă au fost îndeplinite condițiile pentru organizarea alegerilor directe, Ministerul formează provizoriu liste electorale speciale pentru fiecare minoritate națională, cu 24 de ore înainte de decretarea alegerilor.

Procedura alegerilor prin adunarea electorală este aplicată în cazul în care nu au fost îndeplinite condițiile pentru alegeri directe și în cazul în care, ulterior dizolvării consiliului național, noile alegeri sunt decretate în termen de 60 de zile de la data dizolvării.

Principiile alegerii consiliilor naționale

Articolul 30

Alegerile pentru consiliul național se întemeiază pe principiile libertății de alegere, ale egalității dreptului electoral, ale periodicității alegerilor și pe principiul votului secret.

Principiile speciale ale alegerilor sunt voluntarismul, proporționalitatea și democratismul.

Dreptul electoral

Articolul 31

Dreptul electoral al persoanelor aparținând minorităților naționale la alegerea consiliilor naționale include drepturile persoanelor aparținând minorităților naționale de a alege membrii consiliului național, de a fi ales membru al consiliului național, de a propune candidați pentru membrii Consiliului național, de a fi informate despre alegerile pentru consiliile naționale, despre candidații pentru membrii consiliului național și programele acestora, de a fi înscrise în lista alegătorilor specială a minorității naționale, de a vota pentru alegerea consiliului național și dreptul la protecția drepturilor legate de alegerea consiliului național.

Dreptul electoral activ

Articolul 32

Persoanele aparținând minorității naționale obțin dreptul la vot pentru alegerea membrilor consiliului național dacă îndeplinesc condițiile generale privind obținerea dreptului activ de vot prevăzute prin Constituție și prin lege.

O condiție specială pentru obținerea dreptului activ de vot pentru alegerea membrilor

consiliului național este înscrierea pe Lista alegătorilor specială a minorității naționale, în conformitate cu dispozițiile acestei legi.

O condiție specială pentru obținerea dreptului activ de vot pentru alegerile consiliului național prin adunare electorală este deținerea statutului de elector, care se obține conform dispozițiilor prezentei legi.

Dreptul electoral pasiv

Articolul 33

Membru al consiliului național poate fi aleasă persoana aparținând minorității naționale care îndeplinește condițiile prevăzute la articolul 32 al prezentei legi și nu exercită funcția de judecător, procuror sau judecător al Curții Constituționale.

Dispoziții speciale privind votările

Articolul 34

Votările pentru alegerea membrilor consiliului național se organizează exclusiv pe teritoriul Republicii Serbia.

Decretarea alegerilor

Articolul 35

Alegerile pentru membrii consiliului național sunt convocate cu decizia ministrului.

Decizia privind convocarea alegerilor pentru membrii consiliilor naționale este adoptată cel mai devreme cu 120 de zile și cel mai târziu cu 90 de zile înainte de expirarea mandatului ultimului consiliu național constituit.

În cazul dizolvării consiliului național, noile alegeri pentru membrii acestuia sunt convocate în termen de 60 de zile de la data dizolvării și vor avea loc în următoarele 45 de zile. Excepție face situația în care de la dizolvarea consiliului național până la expirarea mandatului acestuia a rămas un interval mai mic de un an, caz în care ministrul va convoca noi alegeri pentru membrii consiliului național concomitent cu convocarea alegerilor pentru membrii tuturor consiliilor naționale, alegerile urmând să aibă loc la aceeași dată.

Alegerile nu vor fi convocate în cazul în care consiliul național este dizolvat ca urmare a suspendării procedurii de alegere a membrilor consiliului național sau în cazul în care numărul acestora a scăzut sub jumătate, fiindcă pe listele electorale nu există candidate pentru care propunătorii listelor electorale nu au primit mandatul.

Decizia privind convocarea alegerilor conține: tipul alegerilor (alegeri directe sau adunare electorală), numărul membrilor consiliului național care va fi ales, dispoziții privind termenul de începere a activităților electorale și data desfășurării alegerilor.

Decizia privind decretarea alegerilor se publică în „Monitorul Oficial al Republicii Serbia” și se transmite Comisiei Electorale Republicane.

Data desfășurării alegerilor

Articolul 36

Alegerile pentru membrii tuturor consiliilor naționale, inclusiv pentru membrii primei componente a consiliului național, au loc în aceeași zi, cu excepția cazului în care, ulterior dizolvării consiliului național noile alegeri sunt convocate în termen de 60 de zile de la data dizolvării.

Alegerile trebuie să aibă loc cu cel târziu 15 zile înainte de expirarea mandatului

ultimului consiliu național constituit.

Cheltuielile privind alegerile

Articolul 37

Radiat alineatul anterior (articolul 13 din lege -55/14)

Fondurile financiare pentru desfășurarea alegerilor consiliului național sunt asigurate din bugetul Republicii Serbia, conform specificației cheltuielilor totale planificate, stabilite de comun acord de către Minister și Comisia Electorală Centrală.

Suspendarea procedurii de alegere a consiliului național

Articolul 37a

Ministerul suspendă, prin decizie, procedura de alegere a consiliului național în cazul în care nu este confirmat numărul minim de electori prevăzut de prezenta lege. Decizia este adoptată cu 25 de zile înainte de organizarea adunării electorale și se publică în „Monitorul Oficial al Republicii Serbia”.

Decizia Ministerului este definitivă și poate fi atacată pe calea contenciosului administrativ în termen de 24 de ore de la publicare. Tribunalul administrativ are obligația de a soluționa plângerea în termen de 48 de ore de la primirea acesteia.

Organele pentru derularea procedurii electorale suspendă prin decizie procedura alegerii consiliului național în următoarele cazuri:

- 1) dacă la adunarea electorală nu participă numărul minim de electori stabilit prin prezenta lege;
- 2) dacă pentru alegerea membrilor consiliului național nu se înscrie nici o listă electorală;
- 3) dacă nici una din listele electorale depuse nu este acceptată oficial;
- 4) dacă din motive stabilite prin prezenta lege nu este stabilită lista electorală cumulativă.

Ministerul va fi informat despre suspendarea procedurii de alegere a consiliului național la intrarea în vigoare a deciziei adoptate în acest sens de către organul pentru derularea procedurii electorale.

Organizarea alegerilor

Articolul 38

Toate activitățile de organizare și realizare a alegerilor pentru consiliile naționale sunt efectuate de Minister și organele pentru desfășurarea alegerilor, în conformitate cu prezenta lege.

Obligațiile mijloacelor de informare publică referitor la alegerile consiliilor naționale

Articolul 39

Mijloacele de informare publică informează despre alegerile consiliilor naționale, în conformitate cu legea care reglementează informarea publică în procedura electorală.

Dizolvarea Consiliului Național și organele interimare de administrare

Articolul 40

Ministerul dizolvă consiliul național:

- 1) dacă noua componență a consiliului național nu este constituită în termen de 30 de zile de la data stabilirii rezultatelor finale ale alegerilor;
- 2) dacă procedura de alegere a consiliului național este suspendată;
- 3) dacă consiliul național nu este convocat într-o perioadă care depășește șase luni;
- 4) dacă consiliul național nu alege președintele consiliului național în termen de 30 de zile de la data constituirii consiliului național sau de la încetarea mandatului președintelui anterior;
- 5) dacă numărul membrilor consiliului național se reduce sub jumătate.

Consiliul național este dizolvat prin decizia Ministerului.

Decizia privind dizolvarea consiliului național este definitivă și poate fi atacată pe calea contenciosului administrativ.

Ministerul formează, prin decizie, organe interimare de administrare a consiliului național din rândul membrilor consiliului național, luând în considerare procentul de reprezentare al listelor electorale din care au fost aleși membrii consiliului național. Din structura organelor administrative interimare ale consiliului național fac parte președintele și patru membrii.

Până la constituirea noii componențe a consiliului național activitățile curente și urgente din competența consiliului național vor fi efectuate de către organele administrative interimare ale consiliului național.

Decizia privind constituirea organelor administrative interimare ale consiliului național este definitivă și poate fi atacată pe calea contenciosului administrativ.

Organele administrative interimare ale consiliului național nu se constituie în cazul în care consiliul național este dizolvat datorită suspendării procedurii de alegere a consiliului național sau în cazul în care numărul membrilor acestuia se reduce sub jumătate.

Mandatul membrilor consiliului național și încetarea calității de membru în consiliul național

Articolul 41

Mandatul membrilor consiliului național durează pe perioada mandatului consiliului național în care au fost aleși.

Mandatul membrului consiliului național încetează înainte de expirarea mandatului consiliului în care a fost ales:

- 1) prin demisionare;
- 2) prin încetarea uneia dintre condițiile generale pentru obținerea dreptului electoral activ;
- 3) în cazul în care nu participă la ședințele consiliului național o perioadă care depășește un an;
- 4) dacă nu mai are domiciliul pe teritoriul Republicii Serbia;

5) dacă prin decizia definitivă a autorităților competente este radiat din lista alegătorilor specială a minorității naționale;

6) dacă prin sentință definitivă este condamnat, urmare a comiterii unei infracțiuni, la o pedeapsă cu închisoarea care depășește șase luni;

7) în caz de deces.

Membrul consiliului național are obligația să autentifice demisia la autoritățile competente pentru autentificarea semnăturilor și să o depună la consiliul național în termen de trei zile de la data autentificării, direct sau prin poștă, prin scrisoare recomandată.

Încetarea mandatului membrului consiliului național este constatată de consiliul național la următoarea ședință după primirea înștiințării privind motivele încetării mandatului.

Președintele consiliului național informează Comisia Electorală Centrală și Ministerul despre încetarea mandatului membrului consiliului național înainte de expirarea mandatului consiliului național din care face parte.

În cazul în care mandatul membrului consiliului național încetează înainte de expirarea mandatului consiliului național din care face parte, mandatul este distribuit următorului candidat de pe lista electorală pe care se află membrul căruia i-a încetat mandatul.

Membrul consiliului național este ales pe o perioadă de patru ani și poate fi reales în funcția de membru al consiliului național.

Mandatul membrului consiliului național încetează odată cu constituirea noii componente a consiliului național.

Radiat titlul din fața articolului 42 (articolul 17 din lege – 55/14)

Articolul 42

Radiat (articolul 17 din lege – 55/14)

Aplicarea corespunzătoare a altor reglementări

Articolul 43

Pentru alegerile consiliului național și aspectele care nu sunt reglementate prin prezenta lege, se aplică corespunzător dispozițiile Legii privind alegerea deputaților parlamentari, și ale Legii privind contenciosul administrative.

Privind problemele de acționare în subiectele administrative care nu sunt reglementate altfel prin prezenta lege, se aplică corespunzător dispozițiile Legii privind procedura administrativă generală.

2. Alegerile directe ale membrilor consiliilor naționale

Listele alegătorilor

Articolul 44

Lista alegătorilor specială a minorității naționale (în continuarea textului: lista alegătorilor specială) este întocmită de Minister, la solicitarea de întocmire a listei alegătorilor speciale și trebuie să fie susținută de cel puțin 5% din persoanele majore aparținând minorității naționale, conform ultimului recensământ al populației, cu mențiunea că numărul acestora nu poate fi sub 300.

Declarația privind susținerea cererii de întocmire a listei alegătorilor speciale se face

pe formularul prevăzut și se autentifică la autoritățile competente pentru autentificarea semnăturilor.

Forma și conținutul aplicației privind declarația de susținere a cererii de întocmire a listei alegătorilor speciale sunt stabilite de ministru.

Ministerul soluționează prin decizie cererea privind întocmirea listei alegătorilor speciale.

Ministerul respinge cererea de întocmire a listei alegătorilor speciale în cazul în care solicitantul nu deține statut de minoritate națională în conformitate cu prevederile legale sau dacă cererea nu a fost susținută de numărul necesar de persoane aparținând minorității naționale.

Decizia adoptată de Minister la solicitarea pentru întocmirea listei alegătorilor speciale este definitivă și poate fi atacată pe calea contenciosului administrativ.

Cererea și autentificarea semnăturii nu sunt supuse taxelor.

Articolul 45

Ministerul informează prin mijloacele de informare publică persoanele aparținând minorității naționale de la articolul 44 al prezentei legi despre începerea procedurii de întocmire a listei alegătorilor speciale.

Articolul 46

Radiat (articolul 20 din lege – 55/14)

Reglementări generale privind lista alegătorilor specială

Articolul 47

Lista alegătorilor specială reprezintă evidența oficială pe care se înscriu persoanele aparținând minorității naționale cu drept de vot.

Lista alegătorilor specială este permanentă și se actualizează în mod curent.

Persoanele aparținând minorității naționale sunt înscrise pe lista alegătorilor specială exclusiv la solicitarea personală.

Articolul 48

Evidența listei alegătorilor speciale intră în competența Ministerului.

Evidența listei alegătorilor speciale presupune: analiza datelor din lista alegătorilor specială și măsuri pentru coordonarea reciprocă și corectitudinea datelor, înscrierea și modificările datelor din lista alegătorilor specială (radiere, modificări, completări și actualizări) începând cu data întocmirii listei alegătorilor speciale și efectuarea altor activități stabilite prin prezenta lege.

La rubrica listei alegătorilor speciale destinată teritoriului unității administrației locale, înscrierea și modificările datelor din lista alegătorilor specială (radiere, modificări, completări și actualizări) sunt efectuate de administrația municipală, respectiv a orașului, abilitate pentru aceste activități, până la finalizarea listei electorale speciale. În unitatea administrației locale în care se utilizează oficial limba și alfabetul minorității naționale pentru care se ține evidența listei alegătorilor speciale, înscrierea și modificările datelor din lista alegătorilor specială se efectuează și în limba maternă și cu alfabetul minorității respective, în conformitate cu prevederile legale.

Evidența și actualizarea listelor alegătorilor speciale se efectuează sub formă de

bază electronică unică de date.

Modificările din lista alegătorilor specială se operează din oficiu sau la cerere.

Ministerul preia datele dintr-o singură listă de alegători necesară pentru actualizarea și executarea modificărilor din oficiu într-o listă specială de alegători.

Datele deosebit de sensibile sunt prelucrate în conformitate cu legea. Se va adopta o decizie cu privire la orice modificare efectuată pe baza datelor menționate la alineatul (6) din prezentul articol.

Articolul 49

Radiat (articolul 23 din lege – 55/14)

Articolul 50

Lista specială a alegătorilor conține: numărul curent, numele personal al alegătorului, prenumele unuia dintre părinți a alegătorului, codul numeric personal, sexul alegătorului, apartenența națională, anul și localitatea de naștere, domiciliul și adresa alegătorului, unitatea autogovernării locale în care alegătorul are domiciliul și locul de reședință pentru persoanele strămutate intern.

Articolul 51

Datele din lista alegătorilor specială beneficiază de protecție specială.

Este interzisă și sancționabilă utilizarea datelor din Lista alegătorilor specială în alte scopuri, cu excepția celor menționate - alegerile și realizarea altor drepturi ale minorităților naționale, în cazul în care este reglementat astfel prin dispozițiile legale.

Articolul 52

Persoanele aparținând minorităților naționale se înscriu în lista alegătorilor specială când îndeplinesc condițiile generale pentru obținerea dreptului la vot, reglementate prin lege.

Persoanele aparținând minorităților naționale pot fi înscrise doar într-o singură listă specială de alegători.

Fiecare cetățean cu drept de vot, persoană aparținând minorităților naționale, poate solicita în scris, pe un formular special, înscrierea pe lista alegătorilor specială .

Cererea de înscriere pe lista alegătorilor specială este depusă de persoana aparținând minorității naționale la autoritatea unității administrației locale, în funcție de domiciliu, în scris, pe formularul special stabilit de ministru și care este semnat personal.

Radiate aliniatele anterioare 4 și 5 (articolul 25 din lege – 55/14)

Articolul 53

Radierea din lista alegătorilor specială se operează din oficiu sau la cerere.

Radierea din lista alegătorilor specială din oficiu se operează în cazul decesului persoanei aparținând minorității naționale înscrise, sau în cazul în care persoana înscrisă aparținând minorității naționale (în continuarea textului: alegător) pierde dreptul la vot ca urmare a încetării uneia dintre condițiile generale prevăzute de lege pe care trebuie să le îndeplinească pentru obținerea dreptului la vot.

Alegătorul depune cererea de radiere din lista alegătorilor specială la autoritățile unității administrației locale, în funcție de domiciliu, pe un formular special stabilit de

ministru, pe care îl semnează personal.

Articolul 54

Radiat (articolul 27 din lege – 55/14)

Articolul 55

Ministrul reglementează detaliat procedura privind evidența listei alegătorilor speciale și alte aspecte de interes pentru evidența completă, exactă și actualizată a listei alegătorilor speciale.

Articolul 56

Dacă în procedura de înscriere în lista alegătorilor specială sau de radiere din listă, organul administrativ al unității administrației locale care ține evidența listei alegătorilor refuză să facă înscrierea alegătorilor în lista alegătorilor specială sau radierea din listă, alegătorul are dreptul să facă recurs la Minister. Decizia Ministerului este definitivă și poate fi atacată în contencios administrativ.

Ministerul soluționează prin decizie la recurs în termen de 15 zile.

Articolul 57

Ulterior finalizării listei alegătorilor speciale, înscrierea, radierea, modificările, completările și actualizările listei alegătorilor speciale vor fi operate de Minister, în temeiul deciziei care va fi adoptată cu cel târziu 72 de ore înainte de organizarea alegerilor.

Decizia Ministerului este definitivă și poate fi atacată pe calea contenciosului administrativ.

Articolul 58

Radiat (articolul 30 din lege – 55/14)

Articolul 59

Aplicarea dispozițiilor legale care reglementează evidența listelor alegătorilor speciale în unitățile administrației locale este monitorizată de Minister prin inspecții administrative.

În cazul în care Ministerul constată că evidența listei alegătorilor speciale nu se efectuează conform legislației și altor reglementări legale, acesta dispune autorităților competente soluționarea iregularităților constatate.

Organele care desfășoară alegerile

Articolul 60

Alegerile directe pentru membrii consiliului național sunt desfășurate de autoritățile abilitate pentru alegerea deputaților.

Activitatea autorităților pentru desfășurarea alegerilor poate fi supervizată de către reprezentanții propunătorilor listelor electorale acceptate oficial.

Radiat titlul din fața articolului 61 (articolul 33 din lege – 55/14)

Articolul 61

Radiat (articolul 33 din lege – 55/14)

Competențele Comisiei electorale centrale

Articolul 62

Competențele Comisiei Electorale Centrale (în continuarea textului: Comisia) sunt:

- 1) urmărește desfășurarea legală a alegerilor;
- 2) organizează pregătirile tehnice pentru alegeri;
- 3) supraveghează aplicarea și dă indicații privind aplicarea dispozițiilor prezentei legi, referitoare la alegeri;
- 4) stabilește formularele și regulile de punere în practică a activităților electorale stabilite prin prezenta lege;
- 5) stabilește secțiunile de votare și le publică în „Monitorul oficial al Republicii Serbia”, cel târziu cu 20 de zile înainte de organizarea alegerilor;
- 6) formează comitetele electorale și numește președintele și membrii comitetelor electorale și locțiitorii acestora;
- 7) pregătește și ștampilează buletinele de vot;
- 8) verifică dacă lista electorală a fost întocmită și depusă în conformitate cu dispozițiile prezentei legi și acceptă oficial lista electorală;
- 9) stabilește lista electorală cumulativă;
- 10) adoptă decizii privind suspendarea alegerilor membrilor consiliului național în cazul în care la alegeri nu se înscrie nici o listă electorală, în cazul în care nici una din listele înscrise nu este acceptată oficial și în cazul în care, din motive reglementate prin prezenta lege, nu este stabilită lista electorală cumulativă;
- 11) stabilește modalitatea de păstrare și manipulare a materialelor electorale;
- 12) stabilește și publică rezultatele integrale și finale ale alegerilor;
- 13) stabilește numărul de mandate care revin fiecărei liste electorale;
- 14) transmite date autorităților competente pentru colectarea și prelucrarea datelor statistice;
- 15) adoptă instrucțiuni pentru desfășurarea alegerilor și efectuează și alte activități stabilite prin prezenta lege.

Comisia are obligația să publice formularele menționate la alineatul 1, punctul 4) al acestui articol în termen de cinci zile de la adoptarea deciziei de decretare a alegerilor.

Pentru activitatea desfășurată de organizare a alegerilor, membrii Comisiei beneficiază de un comision lunar care reprezintă contravaloarea a două salarii medii din Republica Serbia, fără impozite și contribuții, care va fi plătit în luna care precedă luna în care a fost adoptată decizia de decretare a alegerilor.

Radiat titlul din fața articolului 63 (articolul 35 din lege – 55/14)

Articolul 63

Radiat (articolul 35 din lege – 55/14)

Radiat titlul din fața articolului 64 (articolul 35 din lege – 55/14)

Articolul 64

Radiat (articolul 35 din lege – 55/14)

Componența comitetului electoral

Articolul 65

Comitetul electoral este alcătuit din președinte și minim patru membrii.

Președintele și membrii comitetului electoral au locuitori.

Comisia formează Comitetul electoral și numește președintele, membrii și locuitorii acestora.

Membrii comitetului electoral, ai organismelor de lucru ale Comisiei și salariații specialiști din cadrul Oficiului Parlamentului au dreptul la compensații pentru activitatea electorală desfășurată, care vor fi stabilite de Comisie.

Competențele comitetului electoral

Articolul 66

Comitetul electoral se implică direct în desfășurarea alegerilor, la secția de votare, asigură corectitudinea și secretul votului, stabilește rezultatele alegerilor la secția de votare și efectuează și alte activități stabilite prin prezenta lege.

Comitetul electoral se ocupă de menținerea ordinii la secția de votare, pe perioada alegerilor. Reglementări mai detaliate privind activitatea comitetului electoral sunt stabilite de Comisie.

Secțiile de votare

Radiat titlul din fața articolului 67 (articolul 38 din lege – 55/14)

Articolul 67

Votarea se desfășoară în secțiile de votare stabilite de către Comisie.

Stabilirea secțiilor de votare

Articolul 68

Secțiile de votare sunt înființate pentru cel puțin 100 și cel mult 2.500 de alegători înscriși pe listele electorale speciale.

În mod excepțional, se poate înființa o secție de votare pentru mai puțin de 100 de alegători în cazul în care, datorită distanței mari, sau a poziției geografice nefavorabile, deplasarea la o altă secție de votare ar ridica dificultăți alegătorilor.

Secțiile de votare sunt de regulă înființate în spații publice și doar în mod excepțional în spații private.

Secția de votare nu poate fi înființată în imobile din proprietatea partidelor politice sau care sunt utilizate de partidele politice și nici în imobile aflate în proprietatea candidaților pentru membrii consiliului național sau a membrilor de familie ai acestora. Membrii de familie sunt considerați părinții, copiii, soții/soțiile.

Cu prilejul amenajării secțiilor de votare se va avea în vedere ca acestea să fie accesibile persoanelor cu dezabilități.

Radiat titlul din fața articolului 69 (articolul 40 din lege – 55/14)

Articolul 69

Radiat (articolul 40 din lege – 55/14)

Amenajarea secției de votare

Articolul 70

Regulile privind amenajarea secțiilor de votare sunt stabilite de Comisie.

Candidaturi – listele electorale

Radiat titlul din fața articolului 71 (articolul 41 din lege – 55/14)

Articolul 71

Listele electorale pot fi propuse, în condițiile prevăzute de lege, de grupe de alegători înscrși pe lista electorală specială, de asociații ale căror obiective se realizează în domeniul protejării minorităților naționale și de către partidele politice înregistrate ale minorităților naționale (în continuarea textului: propunător).

Grupa alegătorilor este formată din cel puțin trei alegători, prin acordul scris autentificat de autoritatea competentă pentru autentificarea semnăturilor. Acordul privind formarea grupei de alegători conține scopul formării grupei de alegători, datele personale ale persoanelor care au format-o (prenumele și numele, CNP-ul și domiciliul, conform datelor din cartea de identitate). În acord se menționează obligatoriu persoana care reprezintă gruparea cetățenească.

Lista electorală trebuie să fie susținută cu semnături de cel puțin 1%, și nu mai puțin de 50 de alegători înscrși pe lista alegătorilor specială .

Alegătorul poate susține prin semnătura sa doar lista electorală a unui propunător.

Semnăturile de susținere trebuie să fie autentificate de către autoritatea competentă pentru autentificarea semnăturilor. Autentificarea semnăturilor nu este supusă taxelor.

Lista electorală poate fi depusă de reprezentantul propunătorului listei electorale sau de către persoana autorizată de acesta.

Persoana autorizată să depună lista electorală este abilitată, în numele propunătorului listei electorale, să desfășoare toate celelalte activități electorale, în cazul în care propunătorul listei electorale nu dispune altfel.

Lista electorală – structura

Articolul 72

Lista electorală trebuie să conțină cel puțin o treime din candidați, în raport cu numărul membrilor consiliului național care este ales, și cel mult un număr de candidați egal cu numărul membrilor consiliului național care este ales.

Statutul de candidat poate fi deținut doar de persoana înscrisă pe lista alegătorilor specială .

Prenumele și numele candidatului va fi înscris pe lista electorală conform ortografiei sârbe cu caractere chirilice și poate fi înscris și în limba și cu alfabetul minorității naționale, în ordinea stabilită de propunător.

Purtătorul, respectiv reprezentantul listei electorale și ordinea candidaților sunt stabilite de propunător.

Pe lista electorală, după fiecare trei candidați, în ordinea de pe listă (primele trei

locuri, următoarele trei locuri, până la finalul listei) trebuie să se afle cel puțin un candidat care aparține aceluși sex care este cel mai puțin reprezentat pe listă.

Retragerea listei electorale

Articolul 73

Propunătorul listei electorale poate retrage lista electorală cel târziu până la data stabilirii listei electorale cumulative.

Denumirea listei electorale

Articolul 74

Lista electorală poartă denumirea stabilită de propunătorul listei electorale.

Dacă lista electorală este propusă de un grup de alegători, denumirea listei electorale va conține denumirea stabilită în acordul privind formarea grupului de alegători. În denumirea listei electorale poate fi introdus prenumele și numele persoanei desemnate de grupul de alegători, în calitate de reprezentant al listei electorale. Denumirea listei electorale a grupului de alegători nu poate conține cuvintele „asociație” și „partid” la nici un caz și nici denumirea unei asociații înregistrate sau a unui partid politic înregistrat.

Dacă lista electorală este propusă de asociație, denumirea listei electorale poate conține denumirea asociației, care va fi menționată conform denumirii asociației din actul constitutiv. În denumirea listei electorale poate fi introdus prenumele și numele persoanei desemnate de asociație ca reprezentant al listei electorale.

În cazul în care lista electorală este propusă de un partid politic al minorității naționale, denumirea listei electorale trebuie să conțină denumirea partidului politic din actul constitutiv. În denumirea listei electorale poate fi inclus și prenumele și numele persoanei desemnate de partidul politic al minorității naționale, în calitate de reprezentant al listei electorale.

Denumirea listei electorale propuse de un grup de alegători sau o asociație nu poate face trimiteri la denumirea unei biserici sau comunități religioase.

Denumirea listei electorale se va menționa în limba sârbă cu caractere chirilice și poate fi menționată și în limba și cu alfabetul minorității naționale.

Radiat titlul din fața articolului 75 (articolul 45 din lege – 55/14)

Articolul 75

Radiat (articolul 45 din lege – 55/14)

Depunerea listei electorale

Articolul 76

Lista electorală este depusă la Comisie cel târziu cu 15 zile înainte de organizarea alegerilor.

La lista electorală care se depune la Comisie se anexează:

1) declarația autenticată a candidatului de acceptare a candidaturii pentru membru al consiliului național;

2) acordul reprezentantului listei electorale (dacă a fost desemnat) privind acceptarea acestei poziții;

3) împuternicirea persoanei autorizate de propunător să depună lista electorală;

- 4) declarațiile autentificate ale alegătorilor de susținere a listei electorale;
- 5) lista alegătorilor care susțin lista electorală, întocmită în scris și în format electronic (cd sau dvd), lista în ambele forme fiind identică, și care va fi semnată de persoana care depune lista electorală;
- 6) acordul autentificat privind formarea grupului de alegători, în cazul în care lista electorală este propusă de un grup de alegători;
- 7) copia legalizată a statutului asociației, în cazul în care lista electorală este propusă de o asociație.

Proclamarea listei electorale

Articolul 77

Comisia acceptă oficial lista electorală a propunătorului imediat după primirea listei electorale și a documentelor însoțitoare, cel târziu în termen de 24 de ore de la primirea listei electorale.

Decizia privind acceptarea oficială a listei electorale de la alineatul 1 al acestui articol este transmisă de Comisie fără întârziere propunătorului.

Iregularități ale listei electorale

Articolul 78

Când Comisia constată că lista electorală nu a fost depusă în termen, adoptă decizia privind respingerea acesteia.

Când Comisia constată că lista electorală conține irregularități care fac imposibilă acceptarea oficială a acesteia, va adopta, în termen de 24 de ore de la primirea listei electorale, rezoluția prin care se dispune propunătorului listei electorale înlăturarea iregularităților, cel târziu în termen de 48 de ore de la transmiterea rezoluției. În rezoluție se indică propunătorului listei electorale modalitatea de eliminare a iregularităților.

Când comisia constată că lista electorală conține irregularități, respectiv constată că acestea nu au fost eliminate sau nu au fost eliminate în termenul recomandat, adoptă, în următoarele 48 de ore, decizia privind respingerea acceptării oficiale a listei electorale.

Lista electorală cumulativă

Articolul 79

Lista electorală cumulativă este întocmită de Comisie pentru fiecare minoritate națională separat, cu zece zile înainte de organizarea alegerilor.

Lista electorală cumulativă include toate listele electorale pentru fiecare minoritate națională, cu numele tuturor candidaților și datele personale – data nașterii, profesia și domiciliul.

Ordinea listelor electorale pe lista electorală cumulativă se stabilește în funcție de ordinea acceptării oficiale a listei electorale.

Lista electorală cumulativă pentru fiecare minoritate națională este publicată de Comisie în „Monitorul Oficial al Republicii Serbia“.

Propunătorul listei electorale are dreptul ca în termen de 48 de ore de la data publicării listei electorale cumulative să verifice, prin intermediul persoanei autorizate, documentele anexate la lista electorală oficială.

Comisia nu întocmește lista electorală cumulativă dacă numărul candidaților de pe listele electorale acceptate oficial este mai mic decât numărul membrilor consiliului național care este ales.

Articolul 80

Ministerul întocmește, prin decizie, lista alegătorilor specială , cu 15 zile înainte de organizarea alegerilor.

Prin decizia privind întocmirea listei alegătorilor speciale se stabilește numărul total al alegătorilor pentru fiecare minoritate națională și numărul alegătorilor pe secții de votare, respectiv numărul total pentru fiecare secție de votare repartizat pe minorități naționale.

Ministerul publică în „Monitorul Oficial al Republicii Serbia” decizia privind întocmirea listei alegătorilor speciale în termen de 24 de ore de la data adoptării deciziei și transmite lista Comisiei.

Decizia Ministerului este definitivă și poate fi atacată pe calea contenciosului administrativ în termen de 24 de ore de la data publicării.

Tribunalul administrativ are obligația să soluționeze acțiunea de trimitere în judecată în termen de 48 de ore de la data primirii.

Ministerul întocmește extrase legalizate ale listei electorale speciale pentru fiecare secție de votare și le transmite Comisiei în termen de 48 de ore de la data întocmirii listei electorale speciale.

Extrasul după lista electorală specială, cu excepția datelor de la articolul 50 al prezentei legi, conține denumirea autorității care a întocmit-o, data întocmirii și semnalmentele secției de votare pentru care a fost întocmit extrasul.

Ministerul transmite Comisiei toate deciziile privind înscrierile, radierile, modificările, completările și actualizările din lista alegătorilor specială care au fost adoptate în intervalul care începe cu data întocmirii listei alegătorilor speciale și se încheie cu 72 de ore înainte de organizarea alegerilor.

Comisia ia în considerare doar acele decizii ale Ministerului pe care le primește cel târziu cu 48 de ore înainte de data alegerilor și în temeiul acestora operează modificări în extrasele după listele electorale speciale, după care le confirmă fără întârziere în „Monitorul Oficial al Republicii Serbia”, publică numărul final al alegătorilor pentru fiecare minoritate națională, precum și numărul alegătorilor pe secții de votare, respectiv numărul total pentru fiecare secție de votare repartizat pe minorități naționale.

Articolul 81

Autoritățile republicane, organele provinciale, autoritățile unităților administrației locale, instituțiile publice și alte autorități, sunt obligate ca la cererea alegătorilor, să elibereze în regim de urgență documentele publice importante pentru exercitarea dreptului de vot, cel târziu a ziua următoare după depunerea cererii.

Articolul 82

Ministerele și organele unităților administrației locale sunt obligate să pună la dispoziția reprezentanților autorizați ai propunătorilor listelor electorale confirmate lista specială a alegătorilor, precum și documentația oficială în baza căreia organul competent pentru evidența listei alegătorilor speciale face înscrierea, radierea, modificările, completările sau rectificările listei alegătorilor.

Accesarea acestora este posibilă în spațiile oficiale ale organelor care dețin

documentele oficiale.

Articolul 83

Radiat (Articolul 49 din lege – 55/14)

Desfășurarea alegerilor

Articolul 84

Alegătorul votează la secția de votare la care este înscris în extrasul din lista alegătorilor specială.

Prin excepție, alegătorul poate vota și în afara secției de votare prevăzute la alineatul 1 al prezentului articol, conform stipulațiilor din Legea privind alegerea deputaților parlamentari.

Procedura de votare în afara secției de votare și numărul de alegători care au votat în acest mod, se introduce în procesul-verbal privind activitatea comitetului electoral.

Anunțarea alegătorilor privind alegerile

Articolul 85

Fiecărui cetățean i se remite, cel târziu cinci zile înaintea desfășurării alegerilor, anunțul cu privire la data și intervalul orar în care se vor desfășura alegerile, numărul și adresa secției de votare la care votează și numărul cu care este înregistrat în extrasul după lista alegătorilor specială .

Anunțul, prevăzut la alineatul 1 al prezentului articol, se remite alegătorilor de către organul competent pentru evidența listei electorale.

Modalitatea votării

Articolul 86

Alegătorul votează personal.

Alegătorul, pe parcursul desfășurării alegerilor, poate vota doar o dată.

Votul este secret.

Se votează pe buletine de vot ștampilate.

La secția de votare și la o distanță de 50 de metri de secția de votare este interzisă afișarea materialelor de propagandă.

Dacă pe parcursul votării se încalcă dispozițiile de la alineatul 1 – 4 al acestui articol, Comitetul electoral este dizolvat, iar alegerile de la această secție de votare se repetă.

La secția de votare este interzisă utilizarea telefoanelor celulare și a altor mijloace de comunicare.

Instrucțiuni mai detaliate privind măsurile prin care se asigură secretul votului sunt stabilite de Comisie.

Intervalul orar destinat votării la secția de votare

Articolul 87

Secțiile de votare se deschid la ora 7,00 și se închid la ora 20,00. În acest interval orar secțiile de votare trebuie să fie deschise în permanență.

Alegătorilor care în momentul închiderii sunt prezenți la secția de votare li se va permite să voteze.

Pe parcursul votării, membrii comitetului electoral sau locțiitorii acestora sunt obligați să fie prezenți la secția de votare.

Menținerea ordinii la secția de votare

Articolul 88

În cazul tulburării ordinii la secția de votare, Comitetul electoral poate întrerupe votarea până la restabilirea ordinii. Motivele și durata întreruperii sunt consemnate în procesul-verbal privind activitatea comitetului electoral.

În cazul în care procedura alegerilor se întrerupe pe un interval care durează mai mult de o oră, alegerile se prelungesc cu perioada cât a durat întreruperea.

În spațiul destinat votării poate fi prezent un număr de alegători egal cu numărul cabinelor de vot.

Este interzisă staționarea la secția de votare a persoanelor care, în conformitate cu dispozițiile prezentei legi, nu au drepturi și obligații legate de desfășurarea alegerilor.

Polițiștii în exercițiul funcțiunii, pot intra în secția de votare doar dacă este tulburată ordinea și liniștea la secția de votare, la solicitarea președintelui comitetului electoral.

Încălcarea dispozițiilor de la alineatul 1-5 al acestui articol poate fi contestată la Comisie, care decide dacă alegerile de la această secție de votare se vor repeta.

Materialele electorale

Limba și grafia materialelor electorale

Articolul 89

Materialele electorale și documentele se tipăresc integral bilingv, în limba sârbă cu caractere chirilice și în limba și cu alfabetul minorității naționale al cărei consiliu național este ales, în cazul în care limba și alfabetul acesteia sunt utilizate oficial în cel puțin una din unitățile administrației locale.

Buletinele de vot

Articolul 90

Buletinele de vot conțin:

- 1) numărul curent care precedă denumirea listei electorale;
- 2) denumirea listelor electorale, în funcție de ordinea stabilită pe lista electorală cumulativă, cu numele primului candidat de pe lista electorală;
- 3) mențiunea că se votează pentru o singură listă electorală, prin încercuirea numărului curent care precedă denumirea listei respective.

Buletinele de vot sunt pregătite și ștampilate de Comisie.

Comisia stabilește numărul buletinelor de vot care trebuie să fie egal cu numărul alegătorilor înscriși pe lista alegătorilor specială .

Buletinele de vot se tipăresc într-un singur loc, pe hârtie protejată cu elemente de siguranță.

Propunătorul listei electorale transmite Comisiei numele persoanei care are dreptul

să fie prezentă la tipărirea, numărarea, ambalarea buletinelor de vot și transmiterea acestora autorităților competente pentru desfășurarea alegerilor.

Comisia reglementează mai detaliat forma și aspectul buletinelor de vot, forma și controlul tipării acestora și transmiterea și manipularea buletinelor de vot.

Radiat alineatul anterior 7 (articolul 51 din lege – 55/14)

Comisia are obligația de a dota la termen fiecare birou electoral cu materialele electorale, cu accent pe numărul necesar de buletine de vot, lista electorală cumulativă, extrasul din lista alegătorilor specială și formularul procesului - verbal privind activitatea comitetului electoral.

Primirea-predarea materialelor electorale se efectuează cel târziu cu 48 de ore înainte de organizarea alegerilor.

Administrația unității administrației locale se ocupă de amenajarea secțiilor de votare și pregătește pentru fiecare birou electoral numărul necesar de urne de vot cu ustensilele necesare pentru sigilarea acestora și pentru scris.

În ziua alegerilor, înainte de începerea votării, Comitetul electoral verifică dacă materialele electorale pentru secția de votare respectivă sunt complete și corecte, dacă secția de votare este amenajată pentru garantarea votului secret și dacă votarea poate începe. Datele menționate se consemnează în procesul-verbal de activitate.

Lista electorală cumulativă a fiecărei minorități naționale trebuie să fie vizibil afișată la secția de votare pe perioada desfășurării alegerilor.

Radiat alineatul anterior 13 (articolul 51 din lege – 55/14)

Reprezentanții propunătorilor listelor electorale au acces la materialele electorale în spațiile Comisiei. Accesarea materialelor electorale se poate efectua în termen de cinci zile de la data votării.

Păstrarea materialelor electorale

Articolul 91

Materialele electorale se păstrează cel puțin patru ani.

Comisia stabilește procedura de accesare și de păstrare a materialelor electorale.

Votarea

Articolul 92

Comitetul electoral verifică urna de vot în prezența primului alegător care se prezintă la secția de votare. Prin verificare se stabilește dacă urna de vot nu prezintă iregularități, dacă este goală și adecvată în privința asigurării securității și a confidențialității conținutului buletinelor de vot. Rezultatul verificării se consemnează pe fișa de control semnată de membrii comitetului electoral și de primul alegător care s-a prezentat la secția de votare.

În urna de vot se introduce buletinul de control după care se sigilează în prezența primului alegător, fapt consemnat în procesul-verbal privind activitatea comitetului electoral.

La deschiderea urnei de vot, mai întâi se verifică dacă aceasta conține fișa de control. În cazul în care în urna de vot nu se află fișa de control, Comitetul electoral este dizolvat și se formează un nou birou iar votarea de la această secție de votare se repetă.

Formularul buletinului de control și procedura de sigilare a urnei de vot sunt stabilite de Comisie.

Desfășurarea votării

Articolul 93

Alegătorul comunică comitetului electoral numele și prenumele și predă înștiințarea privind prezentarea la vot, se legitimează cu cartea de identitate sau alt document personal.

Alegătorul nu poate vota dacă nu face dovada identității. Președintele sau membrii comitetului electoral, după ce legitimează alegătorul, încercuiesc numărul curent cu care a fost înscris alegătorul în extrasul după lista alegătorilor specială dând explicații referitoare la procedura votării.

Alegătorul semnează lista electorală și preia buletinul de vot.

Fiecărui alegător care s-a prezentat la vot și care a preluat materialele electorale i se va marca cu un spray special degetul arătător de la mâna dreaptă, dovada a faptului că a votat. Marcajul degetului arătător este vizibil cel puțin 24 de ore.

Membrii comitetului electoral nu pot influența sub nici o formă decizia alegătorului.

Membrii comitetului electoral au obligația să dea explicații privind procedura de votare alegătorilor, la solicitarea acestora.

Membrii comitetului electoral au obligația să asigure intimitatea alegătorilor cu prilejul completării buletinului de vot și să asigure secretul votului.

La data alegerilor nu pot fi efectuate modificări pe extrasul după lista alegătorilor specială .

Dacă pe parcursul votării se încalcă prevederile de la al. 5-8 ale acestui articol, Comisia dizolvă Comitetul electoral, formează un nou birou electoral și dispune repetarea alegerilor la secția de votare respectivă.

Modalitatea de votare

Articolul 94

Alegătorul poate vota pentru o singură listă electorală . Se votează prin încercuirea numărului curent care precedă denumirea listei electorale pentru care se votează.

Alegătorul pliază personal buletinul de vot pentru a nu fi vizibil cu cine a votat și îl introduce în urna de vot după care părăsește secția de votare.

Pentru votarea în afara secției de votare se aplică în mod corespunzător dispozițiile privind alegerea deputaților parlamentari.

Stabilirea rezultatelor alegerilor

Stabilirea rezultatelor alegerilor la secția de votare

Articolul 95

Ulterior finalizării votării, Comitetul electoral procedează la stabilirea rezultatelor votării la secția de votare.

Comitetul electoral constată numărul buletinelor de vot neutilizate, le pune într-un plic separat pe care îl sigilează consemnând numărul acestora în procesul-verbal.

În baza extrasului după lista alegătorilor specială, Comitetul electoral stabilește numărul total al alegătorilor care au votat.

Ulterior deschiderii urnei de votare, după verificarea fișei de control, se separă

buletinele de vot valabile de cele nevalabile și numărul buletinelor nevalabile se consemnează în procesul – verbal.

Buletine de vot nevalabile sunt considerate buletinele de vot necompletate, buletinele de vot completate la maniera la care nu poate fi stabilită lista cu care s-a votat și buletinele pe care sunt încercuite mai multe liste electorale.

Dacă pe buletinul de vot este încercuit prenumele și numele primului candidat de pe lista electorală, sau este încercuită denumirea sau o parte din denumirea listei electorale, respectiv dacă sunt încercuite concomitent numărul de ordine și denumirea listei electorale și numele și prenumele primului candidat, respectivul buletin de vot este considerat valabil.

Dacă se stabilește că numărul buletinelor de vot din urna de vot este mai mare decât numărul alegătorilor care au votat, Comitetul electoral se dizolvă și este ales altul iar votarea la secția de votare respectivă se repetă.

După stabilirea rezultatelor votării, Comitetul electoral consemnează în procesul-verbal privind activitatea sa: numărul buletinelor de vot primite, numărul buletinelor de vot nefolosite, numărul buletinelor de vot nevalabile, numărul buletinelor de vot valabile, numărul de voturi acordate fiecărei liste electorale în parte, numărul de alegători în baza extrasului după lista alegătorilor și numărul de alegători care au votat.

În procesul-verbal privind activitatea comitetului electoral se consemnează obiecțiunile și observațiile membrilor comitetului electoral, ale propunătorilor listelor electorale și celelalte date importante pentru votare.

Procesul-verbal privind activitatea comitetului electoral va fi semnat de toți membrii comitetului electoral.

Procesul-verbal privind activitatea comitetului electoral

Articolul 96

Procesul-verbal privind activitatea comitetului electoral se întocmește pe formularul recomandat, care se tipărește în șase exemplare.

Primul exemplar al procesului-verbal cu materialele electorale se transmite Comisiei.

Al doilea exemplar al procesului-verbal se afișează la secția de votare pentru vizionarea publică.

Celelalte patru exemplare ale procesului-verbal se înmânează reprezentanților propunătorilor listelor electorale care au obținut cel mai mare număr de voturi la secția de votare respectivă, imediat, în cazul în care reprezentantul listei electorale are reprezentant în Comitetul electoral, iar în cazul contrar, reprezentantul propunătorului listei electorale poate prelua un exemplar al procesului-verbal de la Comisie în termen de 12 ore de la finalizarea alegerilor.

Ceilalți propunători ai listelor electorale au dreptul ca în termen de 12 ore de la transmiterea materialelor de la secția de votare Comisiei, să obțină de la Comisie copia autenticată a procesului-verbal de la secția de votare.

Transmiterea rezultatelor alegerilor de la secția de votare

Articolul 97

Ulterior stabilirii rezultatelor alegerilor, Comitetul electoral va transmite Comisiei fără întârziere și cel târziu după 12 ore de la închiderea secției de votare: procesul-verbal de activitate; extrasul după lista alegătorilor specială ; în plicuri speciale sigilate - buletinele de

vot neutilizate, invalide și valide, precum și materialele electorale neutilizate.

Stabilirea și publicarea rezultatelor alegerilor

Articolul 97a

În baza procesului-verbal privind activitatea birourilor electorale, Comisia stabilește rezultatele finale ale alegerilor pentru fiecare consiliu național, respectiv:

- 1) numărul alegătorilor înscriși pe lista alegătorilor specială ;
- 2) numărul secțiilor de votare în care s-au desfășurat alegerile;
- 3) numărul total al alegătorilor care au votat;
- 4) numărul buletinelor de vot primite;
- 5) numărul buletinelor de vot neutilizate;
- 6) numărul buletinelor de vot utilizate;
- 7) numărul buletinelor de vot invalide;
- 8) numărul buletinelor de vot valide;
- 9) numărul de voturi obținut de listele electorale;
- 10) numărul mandatelor obținut de fiecare listă electorală în consiliul național.

Raportul privind rezultatele finale ale alegerilor este publicat de Comisie în „Monitorul Oficial al Republicii Serbia” în termen de 96 de ore de la ora încheierii alegerilor.

De la finalizarea alegerilor și până la publicarea rezultatelor alegerilor, Comisia publică prin intermediul mijloacele de informare în masă datele preliminare ale rezultatelor alegerilor.

Distribuirea mandatelor pe liste electorale

Articolul 98

Fiecărei liste electorale îi aparține un număr de mandate proporțional cu numărul voturilor obținute.

Comisia distribuie mandatele prin aplicarea sistemului celui mai mare coeficient.

Mandatele se distribuie luându-se în calcul numărul total de voturi obținut de fiecare listă care se împarte cu cifre de la unu până la numărul total al membrilor consiliului național care se alege.

Coeficientele obținute se clasifică după mărime, luându-se în considerare un număr de coeficiente maxime egal cu numărul membrilor consiliului național care este ales.

În cazul în care două sau mai multe liste electorale obțin coeficiente identice în baza cărora sunt distribuite mandatele și nu au mai rămas mandate nedistribuite, mandatul va fi distribuit listei electorale care a obținut cel mai mare număr de voturi.

În cazul în care listei electorale îi revin mai multe mandate decât numărul de candidați înscriși pentru membrii consiliului național, mandatul se distribuie următoarei liste electorale care a obținut cel mai mare coeficient.

Mandatele care aparțin listei electorale se distribuie candidaților de pe lista electorală în ordinea înscrierii pe lista electorală, începând de la primul candidat.

În termen de trei zile de la data stabilirii rezultatelor finale ale alegerilor Comisia

adoaptă decizia privind distribuirea mandatelor membrilor consiliului național.

Decizia se transmite Ministerului și se publică în „Monitorul Oficial al Republicii Serbia”.

Decizia privind distribuirea mandatelor membrilor consiliului național poate fi atacată pe calea contenciosului administrativ în termen de 24 de ore de la data publicării deciziei.

Tribunalul administrativ are obligația de a soluționa acțiunea în termen de 48 de ore de la primirea acesteia.

Comisia emite candidaților cărora le-au fost distribuite mandate o dovadă privind alegerea în funcția de membru al consiliului național.

Radiat titlul din fața articolului 99 (articolul 55 din lege – 55/14)

Articolul 99

Radiat (articolul 55 din lege – 55/14)

3. Alegerile pentru membrii consiliilor naționale prin intermediul adunării electorale

Radiat titlul din fața articolului 100 (articolul 56 din lege – 55/14)

Articolul 100

Adunarea electorală alege membrii consiliului național dacă nu au fost îndeplinite condițiile pentru alegeri directe și în cazul în care ulterior dizolvării consiliului național noile alegeri sunt convocate în termen de 60 de zile de la data dizolvării.

Procedura alegerii membrilor consiliului național prin adunare electorală este inițiată prin decizia privind convocarea alegerilor.

Data și locul organizării adunării electorale se publică în mijloacele de informare în masă, împreună cu înștiințarea electorilor de a depune în termen cererile completate de participare la adunarea electorală.

Articolul 101

Drept de elector au persoanele aparținând minorităților naționale înscrise pe lista electorală specială a căror candidatură este susținută de cel puțin:

1) 20 de persoane aparținând minorității naționale înscrise pe lista alegătorilor specială, în cazul minorității naționale al cărei număr este sub 10.000 de persoane, conform datelor de la ultimul recensământ al populației;

2) 30 de persoane aparținând minorității naționale înscrise pe lista alegătorilor specială, în cazul minorității naționale al cărei număr depășește 10.000 de persoane dar este sub 20.000 de persoane, conform datelor de la ultimul recensământ al populației;

3) 45 de persoane aparținând minorității naționale înscrise pe lista alegătorilor specială, în cazul minorității naționale al cărei număr depășește 20.000 de persoane dar este sub 50.000, conform datelor de la ultimul recensământ al populației;

4) 60 de persoane aparținând minorității naționale înscrise pe lista alegătorilor specială, în cazul minorității naționale al cărei număr depășește 50.000 de persoane dar este sub 100.000, conform datelor de la ultimul recensământ al populației;

5) 100 de persoane aparținând minorității naționale înscrise pe lista alegătorilor specială, în cazul minorității naționale al cărei număr depășește 100.000 de persoane,

conform datelor de la ultimul recensământ al populației;

Semnăturile pentru susținerea electorilor trebuie să fie autentificate la autoritatea competentă pentru autentificarea semnăturilor. Autentificarea semnăturilor nu este supusă taxelor.

Articolul 102

Candidatul pentru elector depune la Minister cererea de înscriere electorală pentru confirmare.

Cererea de înscriere electorală conține declarația candidatului privind înscrierea în adunarea electorală a minorității naționale, datele personale și declarațiile autentificate ale alegătorilor privind susținerea candidaturii electorale, lista alegătorilor care susțin candidatura electorală întocmită în scris și în format electronic (cd sau dvd), cele două liste fiind identice, și care vor fi semnate de persoana care depune cererea de înscriere pentru confirmare.

Persoanele aparținând minorității naționale pot susține doar un elector.

Ministrul stabilește forma și conținutul formularului pentru obținerea semnăturilor alegătorilor care susțin electorii.

Cererea de înscriere electronică se depune Ministerului cel târziu 30 de zile înainte de adunarea electorală.

Ministerul hotărăște prin decizie confirmarea cererii de înscriere în termen de 48 de ore de la primirea acesteia.

Decizia Ministerului este definitivă și poate fi atacată pe calea contenciosului administrativ în termen de 24 de ore de la primire, Tribunalul administrativ având obligația să soluționeze plângerea în termen de 48 de ore.

Ministerul transmite înștiințări scrise pentru participarea la adunarea electorală tuturor electorilor a căror cerere de înscriere a fost confirmată.

Art. 103

Radiat (articolul 59 din lege – 55/14)

Art. 104

Radiat (articolul 59 din lege – 55/14)

Articolul 105

Adunarea electorală poate fi organizată dacă sunt prezenți mai mult de jumătate din electorii ale căror cereri de înscriere au fost confirmate.

Excepție de la dispozițiile alineatului 1 al acestui articol, adunarea electorală nu va avea loc dacă pentru adunarea electorală nu s-a confirmat sau dacă la adunarea electorală nu participă:

1) cel puțin 20 de electori în cazul minorității naționale al cărei număr de persoane, conform rezultatelor de la ultimul recensământ al populației, este sub 10.000

2) cel puțin 30 de electori în cazul minorității naționale al cărei număr, conform rezultatelor de la ultimul recensământ al populației, depășește 10.000 de persoane dar este sub 20.000 de persoane ;

3) cel puțin 45 de electori în cazul minorității naționale al cărei număr, conform

rezultatelor de la ultimul recensământ al populației, depășește 20.000 de persoane dar este sub 50.000 de persoane;

4) cel puțin 60 de electori în cazul minorității naționale al cărei număr, conform rezultatelor de la ultimul recensământ al populației, depășește 50.000 de persoane dar este sub 100.000 de persoane;

5) cel puțin 100 de electori în cazul minorității naționale al cărei număr, conform rezultatelor de la ultimul recensământ al populației, depășește 100.000 de persoane.

Articolul 106

Alegerile în cadrul adunării electorale sunt desfășurate de un comitet format din trei membrii (în continuarea textului: comitetul), numit de Comisie din rândul experților în procedura electorală.

Comisia numește Comitetul în termen de trei zile de la data primirii de către Minister a înștiințării privind confirmarea numărului suficient de electori, prevăzut de lege, pentru adunarea electorală.

Comitetul adoptă și decizia privind suspendarea alegerii consiliului național dacă la adunarea electorală nu participă numărul minim de electori prevăzut de prezenta lege, dacă pentru alegerea membrilor consiliului național nu se înscrie nici o listă electorală, dacă nici una din listele electorale înscrise nu este acceptată oficial și dacă din motive prevăzute de prezenta lege nu este confirmată lista electorală cumulativă.

Împotriva acestei decizii a comitetului poate fi depusă plângere la Comisie, în termen de trei ore de la adoptarea deciziei.

Comisia soluționează plângerea în termen de 12 ore de la primirea acesteia.

Împotriva deciziei Comisiei se poate depune acțiune la Tribunalul administrativ în termen de trei ore de la primirea deciziei, Tribunalul administrativ având obligația să soluționeze plângerea în termen de 12 ore.

Membrii comitetului au dreptul la compensații pentru activitatea desfășurată, a căror valoare va fi stabilită de Comisie.

Articolul 107

Adunarea electorală își începe activitatea prin constatarea de către comitet a numărului electorilor prezenți, prin raportarea la lista electorilor a căror cerere de înscriere a fost confirmată și care este transmisă de Minister.

Radiat alineatul anterior 2 (articolul 62 din lege – 55/14)

Articolul 108

Adunarea electorală adoptă decizii prin vot public, cu majoritatea voturilor electorilor prezenți.

În privința alegerii membrilor consiliului național, adunarea decide prin vot secret.

Adunarea electorală poate decide prin vot secret și în privința altor aspecte, dacă decide ca atare.

Desfășurarea alegerilor

Articolul 109

Adunarea electorală alege membrii consiliului național din rândul alegătorilor înscrși

pe lista alegătorilor specială.

Adunarea electorală alege membrii consiliului național conform sistemului proporționalității.

Lista candidaților (în continuarea textului: lista) pentru membrii consiliului național poate fi propusă de o pătrime din electorii prezenți.

La lista candidaților se anexează declarația autenticată a alegătorilor privind acceptarea candidaturii.

Pe lista electorală, după fiecare trei candidați, în ordinea de pe listă (primele trei locuri, următoarele trei locuri, până la finalul listei) trebuie să se afle cel puțin un candidat care aparține aceluși sex care este cel mai puțin reprezentat pe listă.

Electorul poate susține prin votul său o singură listă.

Pe listă trebuie să fie înscrși cel puțin o treime din candidați raportat la numărul total al membrilor consiliului național care se alege și cel mult un număr de candidați egal cu numărul membrilor care se aleg în consiliul național. Ordinea candidaților este stabilită de propunătorul listei.

Electorii votează prin vot secret, pe buletine de vot pregătite anterior pe care înscriu numele reprezentantului, respectiv numărul listei.

Comitetul distribuie mandatele prin aplicarea sistemului celui mai mare coeficient.

Mandatele se distribuie împărțindu-se numărul total de voturi obținut de fiecare listă cu cifre de la unu până la numărul total al membrilor consiliului național care se alege.

Coeficiențele obținute se clasifică după mărime, luându-se în considerare un număr de coeficiente maxime egal cu numărul membrilor consiliului național care este ales.

În cazul în care două sau mai multe liste electorale obțin coeficiente identice în baza cărora se distribuie un mandat și n-au mai rămas mandate nedistribuite, mandatul va fi distribuit listei electorale care a obținut cel mai mare număr de voturi.

În cazul în care listei electorale îi revin mai multe mandate decât numărul de candidați înscrși pentru membrii consiliului național, mandatul se distribuie următoarei listei electorale care a obținut cel mai mare coeficient.

Mandatele care aparțin listei electorale se distribuie candidaților de pe lista electorală în ordinea înscrierii pe lista electorală, începând de la primul candidat.

În termen de trei zile de la data stabilirii rezultatelor finale ale alegerilor Comisia adoptă decizia privind distribuirea mandatelor membrilor consiliului național care se transmite Ministerului și se publică în „Monitorul Oficial al Republicii Serbia”.

Comitetul eliberează o dovadă privind alegerea în funcția de membru al consiliului național candidaților cărora le-au fost distribuite mandate.

VIA ȘEDINȚA CONSTITUTIVĂ A CONSILIULUI NAȚIONAL

Articolul 109a

Ședința constitutivă a consiliului național este convocată de ministru, fiind organizată în termen de 20 de zile de la data stabilirii rezultatelor finale ale alegerilor.

La ședința constitutivă se confirmă mandatul membrilor consiliului național.

Confirmarea mandatului consiliului național se efectuează în baza dovezii privind

alegerea în funcția de membru al consiliului național și a deciziei privind distribuirea mandatelor membrilor consiliului național.

Consiliul național este constituit prin confirmarea mandatelor de către toți membrii consiliului național.

Activitatea din cadrul ședinței constitutive a primei componente a consiliului național este reglementată de regulamentul provizoriu adoptat de Minister. În lipsa propriilor reglementări, regulamentul provizoriu este aplicat și de alte consilii naționale.

Radiat titlul din fața articolului 110 (articolul 65 din lege – 55/14)

Articolul 110

Radiat (articolul 65 din lege – 55/14)

Articolul 111

Radiat (articolul 66 din lege – 55/14)

VII FINANȚAREA ACTIVITĂȚII CONSILIULUI NAȚIONAL

Articolul 112

Consiliul național adoptă propriul plan financiar anual și bilanțul final.

Parte integrantă a bilanțului reprezintă raportul financiar privind executarea planului, care cuprinde raportul privind realizarea programului, cu expunerea de motive.

Consiliul Național adoptă planul financiar anual conform modelului de program în care veniturile și cheltuielile sunt în conformitate cu competențele consiliului național.

Planul financiar anual se adoptă în conformitate cu procedura și în modul prevăzut de statutul consiliului național și transmis beneficiarului bugetului la care sunt fondurile alocate pentru finanțarea consiliilor naționale în termen de cinci zile de la data adoptării sale.

Consiliul Național adoptă raportul financiar anual pentru scopuri statistice și raportare financiară în scopul înscrierii în registrul situațiilor financiare în conformitate cu reglementările care reglementează contabilitatea.

Consiliul Național în termen de 15 zile de la adoptarea situațiilor financiare sau a situației financiare anuale, o copie a raportului sau a facturii remite beneficiarului bugetului la care sunt fondurile alocate pentru finanțarea activității consiliilor naționale

Utilizarea fondurilor

Articolul 113

Fondurile obținute, în conformitate cu dispozițiile prezentei legi, pot fi utilizate pentru finanțarea activității curente și cheltuielilor permanente ale consiliilor naționale.

Costurile privind activitatea curentă a consiliului național cuprind:

1. Finanțarea și cofinanțarea programelor și proiectelor în domeniul educației, culturii, informațiilor și uzului oficial al limbii și grafiei minorității naționale;

2. Finanțarea activității instituțiilor, fundațiilor, societăților comerciale al căror fondator sau cofondator este consiliul național, a instituțiilor, fundațiilor, societăților comerciale ale căror drepturi de fondator au fost transferate, parțial sau în integral, Consiliului național.

Cheltuielile permanente ale consiliului național sunt considerate cu precădere:

- 1) cheltuielile pentru închirierea și utilizarea spațiilor consiliului național;
- 2) veniturile, impozitele și contribuțiile angajaților din cadrul consiliului național;
- 3) onorariile și contribuțiile pentru activitatea necesită de consiliul național;
- 4) cheltuielile de deplasare și diurnele pentru deplasările în interes de serviciu;
- 5) achiziționarea de rechizite și a bunurilor pentru dotarea activității consiliului național.
- 6) serviciile de contabilitate;
- 7) costurile auditului anual;
- 8) costurile de întreținerea apagini de internet a consiliului național;

Fondurile pentru finanțarea cheltuielilor permanente ale consiliului național nu pot depăși 50% din fondurile definite de bugetul Republicii Serbia, provinciei autonome sau unității administrației locale.

Tipurile mijloacelor financiare

Articolul 114

Fondurile pentru finanțarea activității consiliilor naționale se asigură din bugetul Republicii Serbia, bugetul provinciei autonome și bugetul unității administrației locale, din donații și alte venituri.

Articolul 115

Pentru finanțarea activităților consiliilor naționale mijloacele se asigură în baza Legii privind bugetul Republicii Serbia, respectiv în baza hotărârilor privind bugetul P.A. Voivodina și al unităților administrației locale.

Fondurile menționate la alineatul 1 al prezentului articol, care se asigură din bugetul Republicii Serbia, se distribuie după cum urmează : 30%, în cuanțumuri egale, se alocă tuturor consiliilor naționale înregistrate din Republica Serbia, iar diferența de 70%, proporțional cu numărul persoanelor aparținând unei anumite minorități naționale pe care consiliul național o reprezintă în baza rezultatelor ultimului recensământ și cu numărul total al instituțiilor, fundațiilor, societăților comerciale ale căror drepturi de fondator au fost transferate, parțial sau în integral, Consiliului național

Hotărârea privind repartizarea mijloacelor din bugetul Republicii Serbia este adoptată de beneficiarul bugetului la care sunt alocate mijloacele pentru finanțarea consiliilor naționale, luându-se în considerare propunerile consiliilor naționale.

Consiliului național nu se pot alocă mijloacele financiare dacă în baza planului financiar cheltuielile nu au fost în conformitate cu destinațiile prevăzută prin articolul 113 din prezenta lege, nici nu se poate transfera fondurile în situații în care consiliul național are evidența bazele și ordinele de decontare silită.

Criteriile pentru repartizarea mijloacelor financiare pentru finanțarea activităților consiliilor naționale din buget sunt mai detaliat reglementate de către Guvern, Provincia autonomă Voivodina și unitățile de autogovernare locală.

Mijloacele financiare din alineatul 1 al prezentului articol care se asigură în bugetul unității autogovernării locale, se distribuie, în conformitate cu hotărârea organului competent al unității autogovernării locale, consiliilor naționale care:

- 1) au sediul pe teritoriul unității autogovernării locale;

2) reprezintă minoritatea națională care în ponderea populației unității autoguvernării locale atinge cel puțin 10 % din populația totală;

3) reprezintă minoritatea națională al cărei limba este în uz oficial pe teritoriul unității de autoguvernare locală.

Finanțarea activității instituțiilor ale căror drepturi de fondator au fost transferate consiliilor naționale

Articolul 116

Finanțarea activității instituțiilor sau a altor organizații ale căror drepturi de fondator au fost transferate consiliilor naționale, parțial sau în integral, se efectuează din aceleași fonduri și în baza aceluiași norme legale, din care au fost finanțate instituțiile sau organizațiile respective anterior transferului drepturilor de fondator consiliilor naționale.

În contractul privind transferul drepturilor de fondator consiliilor naționale se stipulează obligațiile financiare ale fondatorului precedent față de instituție sau altă organizație a cărei fondator devine consiliul național.

Consiliul național poate asigura fonduri suplimentare pentru activitatea instituțiilor și a altor organizații ale căror drepturi de fondator sunt transferate consiliului național.

Contul consiliului național, obligația de ținere a evidenței contabile și controlul financiar

Articolul 117

Consiliul național deține un cont care este evidența la filiala Administrației de Trezorerie, prin intermediul căruia se efectuează toate tranzacțiile mijloacelor bugetare alocate.

Evidența contabilă se ține în funcție de proveniența, valoarea și structura veniturilor și cheltuielilor, în conformitate cu reglementările din domeniul contabilității și evidența suplimentară pentru necesitățile raportării privind performanța activităților de program.

Evidențele contabile ale veniturilor și cheltuielilor și evidențele suplimentare ale activităților de program ale consiliului național sunt supuse reviziei anuale, în conformitate cu reglementările în din domeniul contabilității internaționale reglementările de audit.

Consiliul național are obligația să țină o evidență specială privind proprietatea deținută.

Consiliul Național este obligat să raporteze trimestrial beneficiarului bugetului competent cu privire la utilizarea fondurilor prevăzute de lege, adică hotărârea privind bugetul pentru finanțarea activității consiliilor naționale. Dacă în timpul procedurii de audit, controalelor de inspecție sau pe baza rapoartelor trimestriale se stabilește că consiliul național nu a utilizat conform destinației fondurile din buget, beneficiarul bugetar care acordă o subvenție bugetară suspendă transferul de fonduri din buget până la eliminarea neregulilor.

Un beneficiar de buget care acordă o subvenție bugetară informează Consiliul Național privind suspendarea plății și ordonează eliminarea neregulilor exprimate în opinia auditorului.

Termenul limită de eliminare a neregulilor exprimate în opinia auditorului este de 60 de zile de la data primirii notificării privind suspendarea transferului de fonduri de către beneficiarul bugetar care acordă o dotație din buget.

În cazul în care consiliul național nu remediază neregulile semnalate în opinia

auditorului, beneficiarul bugetar care acordă subvenția bugetară va reduce fondurile alocate pentru finanțarea activității consiliului național pentru următorul an bugetar în raport cu anul pentru care a fost efectuat auditul. Valoarea reducerii este egală cu suma fondurilor pentru care Consiliul Național nu a eliminate neregulile expuse în opinia auditorului.

Persoana responsabilă

Articolul 118

Prin statutul consiliului național se desemnează persoana responsabilă pentru activitatea financiară a consiliului național, pentru depunerea raportelor și evidența registrelor consiliului național.

În cazul în care consiliul național nu desemnează prin statut persoana responsabilă, această calitate este deținută de președintele consiliului național.

Fondul bugetar pentru minoritățile naționale

Articolul 119

Fondurile din buget destinate minorităților naționale (în continuarea textului: Fondul) sunt gestionate de Minister.

Mijloacele financiare din fond se acordă prin concurs public pentru finanțarea programelor și proiectelor din domeniul culturii, educației, al informării și utilizării oficiale al limbii și alfabetului minorității naționale.

Procedura de acordarea mijloacelor financiare din fond și derularea concursului public mai apropiat este reglementată de către Guvern.

VIII CONTROLUL

Articolul 120

Controlul privind legalitatea activității și a documentelor consiliilor naționale, în conformitate cu prevederile legale și constituționale, este exercitat, în cadrul competențelor proprii, de Minister competent pentru treburile în domeniul administrației, culturii, educației, informării și uzului oficial al limbii și grafiei.

Consiliul național este obligat ca Ministerului care efectuează controlul asupra legalității activităților și actelor consiliilor naționale, la solicitarea acestuia, în termen de opt zile să remită datele solicitate, actele și documentele.

Privind remiterea datelor solicitate, actelor și documentelor este responsabil președintele consiliului național.

Articolul 121

Ministerul competent va demara procedura de verificare a constituționalității și legalității statutului, a reglementărilor sau a altor acte al consiliului național în fața Curții Constituționale, în cazul în care consideră că actul respectiv nu este în conformitate cu Constituția și legile.

Articolul 122

Ministerul competent va propune consiliul național să suspende și anuleze actului consiliului național, împotriva căruia nu este asigurată protecția în fața tribunalelor, despre care consideră că nu este în conformitate cu legislația în vigoare sau alte reglementări, respectiv statutul, reglementărilor sau alt act general al consiliului național.

În cazul în care consiliul național nu procedează în baza propunerii ministerului

competent din alineatul 1 din prezenta lege în termen de 30 de zile, ministerul competent prin decizia proprie va anula și suspenda actul din alineatul 1 al prezentului articol.

IX. DISPOZIȚII PRIVIND SANȚIUNILE

Articolul 123

Se sancționează cu amendă de la 10.000 până la 100.000 dinari persoana responsabilă în organul competent:

1) dacă nu asigură remiterea actelor din articolul 4v din prezenta lege organului provincial de administrație competent;

2) dacă nu asigură certitudinea și actualizarea listei alegătorilor în sensul articolului 48 din prezenta lege;

3) nu aplică sau aplică împotriva dispozițiilor articolului 48 din prezenta lege înscrierea sau radierea alegătorilor din lista alegătorilor speciale;

4) utilizează datele din listele speciale ale alegătorilor persoanelor aparținând minorităților naționale în scopuri care nu sunt permise prin prezenta lege și care contravin dispozițiilor articolului 51 al prezentei legi.

Articolul 124

Se sancționează cu amendă contravențională de la 10.000 până la 30.000 dinari persoana care în incinta secției de votare utilizează pager-ul, telefonul celular și alte mijloace de contact și comunicare, contrar articolului 86 alineatul 7 din prezenta lege.

Articolul 125

Se sancționează cu amendă contravențională de la 10.000 până la 30.000 dinari persoana care cauzează busculade în incinta secției de votare în urma cărora, în conformitate cu articolul 88 din prezenta lege, votarea ar trebui să fie întreruptă.

Articolul 126

Se sancționează cu amendă contravențională de la 10.000 până la 30.000 dinari persoana juridică sau fizică dacă disturb sau face abuz de dreptul de utilizare a simbolurilor naționale.

Articolul 127

Se sancționează cu amendă contravențională de la 50.000 până la 200.000 dinari consiliului național, în următoarele cazuri:

1) dacă nu procedează conform dispozițiilor articolului 4a alineatul 1 din prezenta lege;

2) dacă nu procedează conform dispozițiilor articolului 6 alineatul 6 din prezenta lege;

3) dacă nu publică toate hotărârile și actele consiliului național cel târziu în zece zile de la data intrării în vigoare, respective de la adoptarea lor, pe pagina de internet al consiliului național sau în alt mod stabilit prin statutul consiliului național (panoul de informare, cotidiene, sau altă modalitate corespunzătoare) – (articolul 8 alineatul 2);

4) dacă organelor provinciale în al cărei competențe sunt domeniile de exercitarea abilităților consiliilor naționale prevăzute prin prezenta lege, nu remit datele, actele și dosarele solicitate (articolul 26, alineatul 2);

5) dacă contrar dispozițiilor articolului 120, alineatul 2 din prezenta lege, în termen de opt zile de la data remiterii solicitării, nu remite ministerului care realizează controlul asupra legalității activității și actelor consiliului național, datele, actele și dosarele solicitate.

Pentru contravenția din alineatul 1 al prezentului articol, cu amendă de la 5.000 până la 50.000 dinare se va sancționa pentru contravenție și persoana responsabilă în consiliul național.

Articolul 128

Radiat (articolul 48 din lege – 47/18)

IX DISPOZIȚII TRANZITORII ȘI FINALE

Articolul 129

În termen de șase luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi, ministrul emite hotărârea privind convocarea alegerilor pentru consiliile naționale.

De la data convocării și până la data desfășurării alegerilor prevăzute la alineatul 1 din prezentul articol, nu poate să treacă mai puțin de 60 și nici mai mult de 90 de zile.

Adunarea electorală se va organiza în intervalul de timp care nu poate fi mai scurt de 60 de zile și nici mai lung de 90 de zile de la data adoptării hotărârii prevăzute la articolul 100 alineatul 2.

Procedura de desfășurare a alegerilor se va stabili în conformitate cu dispozițiile prezentei legi.

Articolul 130

Consiliile naționale au obligația ca în termen de trei luni de la data constituirii să adopte un nou statut sau să armonizeze statutul existent și actele generale cu dispozițiile prezentei legi.

Articolul 131

Dispozițiile prezentei legi referitoare la dreptul la propuneri și observații în cadrul procedurii de alegere, respectiv numire în funcție a membrilor organismelor înființate de Republica Serbia, provincia autonomă sau unitatea administrației locale, se va aplica în cadrul primei proceduri care urmează pentru alegerea, respectiv numirea în funcție a membrilor organismelor respective.

Articolul 132

Ministerul va numi componenta permanentă a C.E.C. în termen de 30 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei legi.

Articolul 133

Reglementările prevăzute la articolul 4 alineatul 4, articolul 52, alineatul 3, articolul 55 și articolul 102 alineatul 4 din prezenta lege, vor fi adoptate de Minister în termene 30 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei legi.

Articolul 134

Consiliul executiv al Uniunii Municipalităților Evreiești din Serbia exercită funcția de consiliu național, iar președintele Uniunii Municipalităților Evreiești din Serbia este membru al Consiliului Republicii Serbia pentru Minoritățile Naționale.

Articolul 135

În cazul în care consiliul național nu stabilește denumirile tradiționale prevăzute la articolul 22 din prezenta lege în termen de trei luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi, denumirile tradiționale vor fi stabilite de Guvern, respectiv autoritatea competentă a provinciei autonome, în cazul în care consiliul național își are sediul în teritoriul provinciei autonome, în colaborare cu unitățile administrației locale, organizațiile minorităților naționale și cu experții în lingvistică, istorie și geografie ai minorității naționale respective.

Dispoziția prevăzută la alineatul 1 al prezentului articol nu se referă la Consiliile naționale care au stabilit și au comunicat denumirile tradiționale prevăzute la articolul 22 din prezenta lege, anterior intrării în vigoare a prezentei legi.

Articolul 136

Ministerul poate permite, în cazul anumitor alegeri, ca dovada domiciliului - care reprezintă o condiție pentru folosirea dreptului de vot activ sau pasiv, să fie substituită cu dovada reședinței, în cazul persoanelor domiciliante pe teritoriul provinciei Kosovo și Metohija.

Articolul 137

Prin intrarea în vigoare a prezentei legi se va proceda la alegeri generale, respectiv realegerea tuturor consiliilor naționale.

În cazul în care la data convocării alegerilor pentru consiliile naționale, consiliului național nu i-a expirat jumătate de mandat, mandatul acestuia se reînnoiește și va dura atât cât și mandatele consiliilor naționale care se aleg.

Consiliile naționale care au fost alese înainte de intrarea în vigoare a prezentei legi și al căror mandat a expirat, își continua activitatea până la alegeri, respectiv până la constituirea Consiliului național conform dispozițiilor prezentei legi.

Articolul 138

La data intrării în vigoare a prezentei legi se abrogă:

- 1) Articolul 24 din Legea privind drepturile și libertățile minorităților naționale ("Buletinul Oficial al R.F.I.", nr. 11/02).
- 2) Regulamentul privind activitatea adunării electorilor privind alegerea consiliilor minorităților naționale ("Buletinul oficial al R.F.I.", nr. 41/02).

Articolul 139

Prezenta lege intră în vigoare după opt zile de la data publicării în "Monitorul Oficial al Republicii Serbia".

DISPOZIȚIILE CARE NU AU FOST INTRODUSE ÎN TEXTUL LEGII RECTIFICAT NEOFICIAL

Legea privind modificările și completările Legii privind consiliilor naționale ale minorităților naționale

("M.O. al RS", nr. 55/2014)

Articolul 67

Dispozițiile prezentei legi privind numărul persoanelor majore aparținând minorităților naționale care trebuie să susțină cererea de formare a listei electorale speciale se aplică în cazul minorităților naționale pentru care, până la data intrării în vigoare a acestei legi, nu a fost formată o listă electorală specială.

Ministrul convoacă alegerile pentru membrii consiliului național în conformitate cu dispozițiile prezentei legi, ceea ce presupune organizarea alegerilor în luna octombrie 2014.

Consiliile naționale au obligația ca ulterior organizării alegerilor, în conformitate cu dispozițiile prezentei legi, să armonizeze statutele cu dispozițiile prezentei legi în termen de 20 de zile de la data constituirii acestora.

Consiliile naționale au obligația să armonizeze activitatea organelor proprii cu dispozițiile prezentei legi cel târziu în termen de 40 de zile de la data constituirii consiliilor naționale în conformitate cu dispozițiile prezentei legi.

Ministrul are obligația să adopte actele prevăzute prin prezenta lege în termen de 60 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei legi.

Articolul 68

Prezenta lege intră în vigoare după opt zile de la data publicării în „Monitorul Oficial al Republicii Serbia”.

Legea privind modificările și completările Legii privind consiliilor naționale ale minorităților naționale

("M.O. al RS", nr. 47/18)

Articolul 49

De la data intrării în vigoare a prezentei legi, consiliile naționale vor continua să-și exercite atribuțiile publice care le-au fost încredințate în conformitate cu prezenta lege.

Consiliile Naționale care, până la intrarea în vigoare a Legii, utilizează numele tradițional al Consiliului Național, respectând munca de lungă durată și recunoașterea publică, pot continua să folosească acest nume numai cu o distincție clară în titlu că este un consiliu național din Republica Serbia.

Prevederile art. 11 din prezenta lege, la care se adaugă un nou articol 7a, se aplică după desfășurarea primelor alegeri următoare ale membrilor consiliilor naționale.

Consiliile naționale sunt obligate, după derularea primelor alegeri pentru membrii consiliilor naționale, să-și armonizeze statutul cu această lege în termen de 20 de zile de la data constituirii lor.

Consiliile naționale sunt obligate să, după prima derulare a următoarelor alegeri pentru membrii consiliului național, să își concordeze atribuțiile președintelui și Consiliului executiv al Consiliului Național cu articolul 10 din prezenta lege (a fost modificat articolul 7 din Legea) și să asigure transparența activității, în conformitate cu articolul 13 din prezenta

lege (Articolul 8a din lege), cu data intrării în vigoare a statutului armonizat și concordat cu prezenta lege.

Fondatorul instituției de învățământ și instituțiile culturale care , înainte de intrarea în vigoare a prezentei legi, a fost de către Consiliul Național proclamată ca o instituție de importanță deosebită pentru minoritatea națională, trebuie, în termen de 90 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei legi să armonizeze actul de înființare cu prevederile prezentei legi.

Finanțarea din buget a activității consiliilor naționale este reglementată de normele prezentei legi de la data punerii în aplicare a Legii bugetului de stat pentru anul 2019, respectiv reglementările ale bugetelor administrației provinciale și locale pentru anul 2019.

Ministrul este obligat să adopte actele prevăzute de lege în termen de 60 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei legi.

Ministrul este obligat ca în conținutul formularului menționat la articolul 3, alineatul 6, articolul 44, alineatul 3, articolul 52, alineatul 4, al articolului 53, alineatul 3 și articolul 102 alineatul 4, în termen de 60 de zile de la intrarea în vigoare a prezentei legi , să reglementeze și mențiunea că solicitantul cereri, anunțului, respectiv declarației simultan cu semnarea lor a fost informat cu privire la prelucrarea datelor cu caracter personal și că este de acord cu prelucrarea acestor date, în conformitate cu legea.

Articolul 50

Prezenta lege intră în vigoare după opt zile de la data publicării în „Monitorul Oficial al Republicii Serbia”.